



▲ De Pauluskerk van binnen. © Gerard Vrakking

Parochianen Pauluskerk Raalte vol lof over plan voor 'knarrenhof' in kerk: 'Zo blijft het gebouw behouden'

Het was al bekend dat er meerdere plannen op tafel lagen, maar parochianen lijken enthousiast over een 'knarrenhof' als herbestemming voor de Pauluskerk in Raalte. De kerk van Parochie Heilig Kruis is de eerste van vele kerken die sluit de komende jaren in Salland.

Jeroen Achtereekte 16-09-21, 11:45 Laatste update: 16-09-21, 15:15

Dat blijkt na een informatieavond afgelopen dinsdag waar meer dan 150 parochianen aanwezig waren. Een afvaardiging van de parochianen verenigde zich in een werkgroep genaamd Herbestemming Pauluskerk. Deze presenteerde de plannen aan de aanwezigen.

De werkgroep bestaat uit Theo Ogink, Anton Groot Koerkamp, John Vaessen en Gerard Schrijver. Ze werken samen met Stichting Knarrenhof. De stichting creëert woongroepen voor zelfredzame senioren. Hier wonen de mensen in een soort 'hofje' waarbij ze dagelijks met elkaar in contact staan.

Paulushof

Gerard Schrijver vertelt over de informatieavond. „Wij willen graag dat het gebouw behouden blijft voor Raalte. We laten onze ideeën horen en zijn openhartig, omdat we bang zijn dat anders een projectontwikkelaar iets gaat bouwen voor mensen die niet uit de regio komen. Ook vrezen we dat er een kans is dat het aanzicht van de kerk verdwijnt. Wij zijn van mening dat het gebouw een maatschappelijke functie moet krijgen en dus vinden wij het ‘knarrenhof-concept’ geschikt om uit te rollen. Wij noemen het ‘Paulushof’.”



▲ De Pauluskerk. © Gerard Vrakking

Schrijver: „Dinsdag presenteerden we het plan op de inhoud. Men was laaiend enthousiast en vindt het een mooi project. Zo houden we het gebouw namelijk ook in stand.” Volgens de werkgroep en Stichting Knarrenhof is een vereiste dat er minimaal twintig woningen worden gerealiseerd en dat het gebouw tegen ‘een maatschappelijke prijs’ verkocht wordt als het plan doorgaat.

Als het project in kannen en kruiken is, moet minimaal 70 procent van de woningen via voorrang bij de parochianen terechtkomen. „Dat zijn niet alleen koopwoningen, maar ook huurwoningen.”

Gegadigden

Het gebouw aan de Westdorplaan in Raalte is in eigendom van Parochie Heilig Kruis. [Eerder vertelde](#) bestuurder Genio Ruesen al dat er meer partijen zijn die plannen hebben voor de locatie. „Aan ons als bestuur de taak om een zorgvuldige afweging te maken waar we het meeste goed mee doen.”



▲ Pastoor Ronald Cornelissen in de kerk. © Liselotte Kolkhof

Het kerkbestuur was volgens de werkgroep gisteren niet aanwezig. „Het argument was dat er nog meer gegadigden zijn en dat het niemand het voorrecht wil geven om wel langs te komen bij een presentatie”, vertelt Schrijvers. „Het hangt uiteindelijk allemaal af van wat het kerkbestuur wil. Als het met ons in zee wil met Knarrenhof als plan kan dat alleen als het tegen een maatschappelijke prijs is.”

Laatste dienst

Op 3 oktober wordt de Pauluskerk officieel aan de eredienst onttrokken. Er is dan een Eucharistieviering om 11.00 uur, waarbij na afloop een lunch wordt georganiseerd. Daarna sluit de kerk. Het kerkbestuur sprak eerder al uit dat het de hoop heeft om eind van dit jaar met een concreet plan op tafel te komen.

Kerkensluiting Salland

De komende jaren sluiten zeven kerken in de gemeente Raalte en in Haarle. Dat besloot Parochie Heilig Kruis vorig jaar. Gefaseerd sluiten de deuren van de kerken in Mariënheem, Nieuw-Heeten, Heeten, Broekland, Luttenberg en Haarle in de komende vijf jaar. De Pauluskerk gaat dus dit najaar al dicht.

In 2025 moet het hele proces zijn afgerond. Alles wordt gecentreerd in de kerk in het centrum van Raalte, de Kruisverheffing. De parochie geeft meerdere redenen voor het sluiten van de kerken. Een afnemend aantal kerkbezoeken, het steeds moeilijker opvullen van vrijwilligerstaken en de teruglopende financiële middelen zijn de grootste oorzaken.

Toekomstige bewoners van de Knarrenhof kijken rond in Hasselt

11 augustus · 5 minuten

Algemeen

▶ voorlezen



Met z'n allen voor het
billboard van de
Tijlshof.

Foto: Aangeleverd

HASSELT - Alle zestien woningen zijn verkocht: de bouw van de Knarrenhof in Hasselt kan in november van start. De toekomstige bewoners van het zogeheten Tijlshofje ontmoetten elkaar afgelopen vrijdag bij de Kalkovens.

“Dat was heel gezellig”, blikt secretaris Albert Corporaal van de Vereniging Knarrenhof Zwartewaterland terug. “Ik geloof dat er voor de meeste mensen wel een klik was. Ze waren vrolijk en nieuwsgierig, maar het was ook wel een klein beetje spannend. Het komt natuurlijk wel wat dichterbij als je met je toekomstige burens kennismakt.”

Seinen op groen voor Knarrenhof in Emmen: wonen met jong en oud in een hofje, met oog voor elkaar

PREMIUM

De bouw van een zogeheten Knarrenhof in de Emmer wijk Emmermeer is een stap dichterbij. Tegen het ontwerp-bestemmingsplan zijn geen bezwaren binnengekomen.



Een illustratie van de nog te bouwen Knarrenhof in Emmen Illustratie: Inbo Architecten

Jan Willem Horstman · 11 augustus 2021, 09:10 · [Drenthe](#)

Het gaat om de bouw van 23 woningen in een hofje. De huizen moeten verrijzen op een braakliggend terrein aan de Meerstraat, op de plek waar tot vorig jaar drie verouderde flats stonden. In een Knarrenhof wonen jong en oud door elkaar en kijken ze naar elkaar om. Knarrenhof is ook de naam van de stichting die de plannen in Emmen ontwikkelt. Het wordt de eerste Knarrenhof van deze stichting van onze provincie en er is veel interesse. Er hebben zich 157 liefhebbers gemeld.

Sociale huur en koop

Gaat alles volgens plan, dan kan eind dit jaar met de bouw worden begonnen. Van de 23 te bouwen huizen gaat woningstichting Lefier er 7 verhuren als sociale huurwoning. „De rest wordt vrijwel zeker aangeboden als koopwoning”, zegt Knarrenhof-manager Peter Prak, die in Groningen woont.

De exacte prijzen zijn nog niet bekend, maar het is volgens hem beslist niet de bedoeling om in de huidige overspannen woningmarkt het onderste uit de kan te halen. „We zijn een stichting en streven dus niet naar winstmaximalisatie. We willen met ons concept fijne woonplekken creëren voor mensen uit verschillende bevolkingsgroepen.”

Wie een woning in een Knarrenhof koopt tegen een prijs die ver onder de marktwaarde ligt, heeft wel te maken met regels die speculatie tegengaan. „Het is niet de bedoeling dat mensen bij ons een huis kopen om die vervolgens binnen de kortste keren met een flinke winst door te verkopen. Ook willen wij dat de kopers er ook daadwerkelijk gaan wonen en het huis niet onder gaan verhuren.”

‘Naoberschap heel belangrijk, ook bij de planvorming’

De stichting Knarrenhof bestaat sinds 2012 en heeft in ons land inmiddels drie Knarrenhofjes gerealiseerd: twee in Zwolle en eentje in Hardenberg. „In Drenthe zijn we nu ook bezig met plannen voor Tynaarlo en Peize.”

Dat er tegen de plannen in Emmen geen bezwaren zijn binnengekomen, verheugt Prak zeer. „Dat is tegenwoordig echt iets bijzonders hoor, als er geen bezwaarschriften bij de gemeente op de mat ploffen. We hebben zelf ook vooraf met de buurt overlegd. Naoberschap is voor ons belangrijk. In de Knarrenhoven, maar ook in de totstandkoming daarvan. Naar aanleiding van een opmerking van een omwonende hebben we het plan voor Emmen iets aangepast.”

Al op zoek naar tweede locatie voor Emmen

Prak prijst uitvoerig de opstelling van de gemeente. „Die heeft zich vanaf het allereerste begin heel coöperatief opgesteld. Dat maken wij ook wel eens anders mee.” De verwachting is dat de gemeenteraad in september het bestemmingsplan vaststelt. Daarna kunnen de zogeheten omgevingsvergunningen worden aangevraagd.

Prak zegt dat hij inmiddels al op zoek is naar een plek in Emmen om daar een tweede Knarrenhof te kunnen bouwen. „De belangstelling voor het project aan de Meerstraat is zo groot, dan we denken dat ook voor een tweede Knarrenhof in Emmen voldoende interesse zal zijn.”

'Meer nodig dan standaardflatje om ouderen uit te groot huis te krijgen'



Een serviceflat, zoals de Groningse Vondelflat, is niet snel een aantrekkelijk alternatief voor ouderen ANP

Het wordt al jaren gezien als deel van de oplossing in de wooncrisis: senioren die hun grote woning inruilen voor een kleiner alternatief, zodat er plek komt voor jonge gezinnen. Die doorstroom komt alleen lastig op gang. Volgens economisch geograaf Petra de Jong moet er meer met de ouderen worden gepraat, en niet over.

De Jong, verbonden aan de Rijksuniversiteit Groningen, promoveert morgen op het onderwerp. Ze legde voor haar proefschrift onder meer een vragenlijst voor aan senioren en dook in eerdere wetenschappelijke onderzoeken naar motieven om te verhuizen of juist te blijven.

'Toneel van dierbare herinneringen'

Steeds vaker worden ouderen in de wooncrisis aangemerkt als degenen die huizen 'bezet' houden, zei De Jong in het *NOS Radio 1 Journaal*. "Maar zolang er geen gevoel van urgentie is, bijvoorbeeld vanwege lichamelijk ongemak, is de noodzaak om te verhuizen niet heel groot", zei ze over haar bevindingen.

"En ja, het huis is misschien wat aan de grote kant en de tuin wordt wat bewerkelijker, maar vaak is men erg gehecht aan de woning en leefomgeving. Het is het toneel geweest van vele dierbare herinneringen."

Daar komt bij dat een woning door de bewoners meestal voor een groot deel is afbetaald of al voor een lange tijd wordt gehuurd. "Daardoor zijn de kosten laag. En los van die kosten is verhuizen ook een hele opgave, dus het wordt zo lang mogelijk uitgesteld."

Aantrekkelijk én betaalbaar alternatief

Het is dus niet gemakkelijk om iemand aan te moedigen naar een kleinere woning te verhuizen, zegt De Jong. Ook omdat de aangeboden alternatieven vaak niet toereikend zijn of überhaupt niet beschikbaar vanwege de schaarste op de woningmarkt.

"Want dat alternatief moet aantrekkelijker en betaalbaar zijn. Daarnaast willen mensen het liefst in de buurt blijven van waar ze wonen. Verder blijkt uit mijn onderzoek: de ene oudere is de andere niet. Dat vertaalt zich in hoe men graag zou willen wonen."

Met standaard seniorenwoningen worden de meeste ouderen daarom niet over de streep getrokken, zegt De Jong. Er is vanuit dat perspectief nog genoeg te winnen als het gaat om het op gang brengen van de doorstroom.

"En dan is het gewoon beter om ouderen vanaf begin af aan mee te nemen in een op hen gerichte ontwikkeling", zegt De Jong. "Ga vooral met ze in gesprek en laat ze zelf vertellen hoe ze graag willen wonen en wat hun eisen en voorkeuren zijn. Maar pretendeer vooral niet te weten wat ouderen willen, want daarvoor is die groep echt te divers."



Reacties op eenzame coronabubbel: 'Het leven wordt wel erg karig'

lezers 31-07-21, 14:30

Geïsoleerd | Haal ouderen via buurthuis uit hun eenzaamheid

'[Corona isoleert ouderen](#)' (AD 29-7). Ik ben blij dat er aandacht is voor de vereenzaming van ouderen in deze tijd, al is het wel wat laat. Ik had zelf als alleenstaande senior (76) mijn leven behoorlijk op orde totdat mijn vrijwilligerswerk in een verpleeghuis wegviel. Ook mijn wekelijkse aquarobicsuurtje, dat onlangs weer gestart was, is door de zomerstop van zwembaden komen te vervallen. Het wordt dan wel erg karig. In deze situatie zou een buurthuis grote uitkomst bieden, ouderen uit de wijk kunnen elkaar daar ontmoeten. Helaas hebben al mijn inspanningen geen resultaat opgeleverd. Als men nu inziet hoe belangrijk het is om ouderen uit hun isolement te halen, is het duidelijk dat een buurthuis - voor een kop koffie, een luisterend oor en activiteiten - onontbeerlijk is.

M. Bouvy, Den Haag.

Geïsoleerd 2. | Stimuleer het Knarrenhof

Geriaters luiden de noodklok over de vereenzaming van ouderen. Maar er is een vrijblijvende gemeenschap waar je van elkaars kennis, kunde en gezelschap profiteert, genaamd Knarrenhof. Dit is ideaal voor ouderen die zelfstandig willen blijven en steeds minder op mantelzorg en kinderen kunnen terugvallen. Het lijkt ideaal maar politiek en gemeenten hebben geen trek in medewerking, waarom? Er is een lange wachtlijst van geïnteresseerden.

G. Casant, Utrecht.



de omroep **van de bollenstreek!**

Nieuws Lisse Politiek

PvdA wil doorpakken met Knarrenhof

23 juli 2021



Lisse – De PvdA Lisse twijfelt aan de daadkracht van het college van B&W bij de totstandkoming van een zogenoemd Knarrenhof.

Dat is een woonvorm voor ouderen die zo lang mogelijk zelfstandig willen blijven wonen. Knarrenhofbewoners helpen elkaar waar nodig. Zo'n 250 huishoudens in Lisse hebben aangegeven hier belangstelling voor te hebben. In de raad werd afgesproken dat actief zou worden gezocht naar een stuk grond voor de bouw van een Knarrenhof. Onlangs bleek dat het college op het beoogde perceel meerdere partijen laat inschrijven. Als Knarrenhof achter het net vist, mogen ze zelf op zoek naar een stuk grond.

De PvdA wil van het college weten of het van plan is nog dit jaar stappen te zetten voor een Knarrenhof en zo ja, welke. B&W hebben tot 21 augustus om te antwoorden.

Knarrenhof in Surhuisterveen: 133 aanmeldingen

23 juli 3 minuten Algemeen



De Aahof in Zwolle, voorbeeld van een Knarrenhof, met in dit geval ook een 'bijenhotel'.
Foto: Ingezonden

Voor het wonen in Knarrenhof® in Surhuisterveen hebben zich inmiddels 133 mensen als belangstellende aangemeld. De landelijke Stichting Knarrenhof heeft de voormalige 'Mavo' (Lauwers College) inmiddels gekocht van de gemeente Achtkarspelen.

Samen met de 133 belangstellenden worden vervolgstappen gezet, aldus Ruben Beens van de landelijke Stichting Knarrenhof. Bovendien moeten, zodra een eerst inschatting van de voorlopige verkoop- (VON-) en huurprijzen te maken is, de woningen worden toegewezen aan de belangstellenden, omdat er in Knarrenhof® in Surhuisterveen hooguit 25 woningen komen.

Knarrenhof Surhuisterveen: 133 aanmeldingen

Voor het wonen in Knarrenhof® in Surhuisterveen hebben zich inmiddels 133 mensen als belangstellende aangemeld. De landelijke Stichting Knarrenhof heeft de voormalige 'Mavo' (Lauwers College) inmiddels gekocht van de gemeente Achtkarspelen.

Samen met de 133 belangstellenden worden vervolgstappen gezet, aldus Ruben Beens van de landelijke Stichting Knarrenhof. Bovendien moeten, zodra een eerste inschatting van de voorlopige verkoop- (VON-) en huurprijzen te maken is, de woningen worden toegewezen aan de belangstellenden, omdat er in Knarrenhof® in Surhuisterveen hooguit 25 woningen komen.

'Wie eerst komt, eerst maalt'

De selectie van de potentiële kopers wordt gebaseerd op 'wie eerst komt, eerst maalt', diegene die als eerste is ingeschreven mag dus als eerste een woning uitkiezen. In die volgorde kunnen mensen een bouwnummer reserveren, waarvoor een eerste symbolische aanbetaling voldaan moet worden. Voor sociale huurders wordt dit anders geregeld.

In de praktijk is het zo dat er een veelvoud aan inschrijvingen nodig is ten opzichte van het aantal woningen, omdat veel mensen om verschillende redenen afhaken op het moment van toewijzen of gedurende het traject.

25 woningen binnen een 'hof'

De bedoeling is dat er uiteindelijk een groep van 25 toekomstige huishoudens ontstaat met wie de precieze invulling van de hof wordt bepaald. De Landelijke Stichting neemt hierin nadrukkelijk de woonwensen van de toekomstige be-



De Aahof in Zwolle, voorbeeld van een Knarrenhof, met in dit geval ook een 'bijenhotel'.

FOTO: INGEZONDEN

woners mee, waarbij elke keer de meerderheid van stemmen bepaalde keuzes maakt.

'Mienskip'-gedachte

Met de bewoners wordt een bewonersvereniging opgericht op het moment dat de woningen worden verkocht/, dan wel verhuurd.. De koopwoningen worden eigendom van de toekomstige bewoners en de huurwoningen blijven in principe in eigendom van een woningbouwvereniging of van Stichting Knarrenhof. De landelijke Stichting Knarrenhof blijft na oplevering op verschillende manieren betrokken, om de 'mienskip'-gedachte in stand te houden voor de toekomst.

Bestemmingsplan

Intussen is de landelijke stichting ook met de gemeente Achtkarspelen in gesprek over wijziging van het bestemmingsplan. Van 'maatschappelijk' (de voormalige school) moet deze worden gewijzigd in 'wonen'. "We hopen dat de procedure voor

het eind van dit jaar 2021 kan beginnen", zegt Ruben Beens.

Drie bouwbedrijven in selectie

Inmiddels zijn ook drie bouwbedrijven geselecteerd, met het verzoek voorlopige offertes te maken. "De definitieve ontwerpen en kosten komen later in beeld. Die zijn afhankelijk van de voorkeuren van de belangstellenden. Met de gekozen bouwer zal samen met INBO architecten uit Heerenveen in een bouwteam het project worden uitgewerkt.

Tijdelijke huurders

De opzet is dat er dertig procent sociale (huur)woningen, veertig procent gemiddeld dure koop- en dertig procent duurdere koopwoningen gebouwd worden. De leeftijdsgroep is circa 50 tot 90 jaar. Als alles meezit, kan de bouw eind 2022 starten. Voor die tijd zullen de huidige bewoners van de oude 'Mavo' (zij huren via Carex) elders woonruimte moeten zien te vinden.



Buurman: De Knarrenhof

🕒 22 juli 2021 📖 4 min. leestijd



Buuv, TheeTante, NarrigeNeef en de buurman van even verderop schrijven elkaar eens in de zoveel tijd een digitale brief. Volg [ze in dit dossier](#). Vandaag is het de beurt aan TheeTante. Zij reageert op NarrigeNeef over de mogelijke transitie van de Pauluskerk in Raalte naar een “Knarrenhof”, een vrij unieke vorm van seniorenhuisvesting.

Beste Narrige Neef,

Je legde me de vraag voor wat ik vind van de “Knarrenhof”, een mogelijke nieuwe bestemming van de Pauluskerk. Ik ben meteen vóór! Zoiets heeft alleen maar voordelen, mits je het goed doordacht aanpakt. Ik loop ze één voor één even langs.

Voordeel 1

Een woonvorm “living apart together”, of je dat nu met z’n tweeën doet in een latrelatie of met een groepje in een commune-vorm, geeft je de lusten van je (zelfgekozen) medemens en niet de lasten! Je hebt gezelligheid aan elkaar als je dat wilt, je hebt een of meer maatjes om mee te winkelen, naar theater of vakantie te gaan, ik denk nu even aan leuke dingen doen, zoals de leden van de OMANIDO-club. Je weet wel: uit het vreselijke bejaardenhuis van Hendrik Groen.

Voordeel 2

Jje loopt geen risico op vereenzaming of wekenlang dood in huis liggen; er is sociale controle. Niet dwingend of benauwend, je kunt met elkaar iets afspreken, bijvoorbeeld letten op de gordijnen die 's morgens opengaan. Dat je als Knarren allemaal een alarmering hebt, lijkt me vanzelfsprekend.

Voordeel 3

Gezamenlijk inkopen kan veel financieel voordeel opleveren. Er zijn altijd wel cijfertjesmensen in zo'n gezelschap, die het leuk vinden om aanbiedingen na te pluizen, belastingvoordeeltjes te vinden, collectieve ziektekostenverzekeringen te vergelijken, noem maar op. Ieder zijn hobby, 't is niet de mijne, maar ik herinner me dat mijn vader een vriend had, die dit leuk vond en voor zijn hele vriendenkring leuke dealtjes regelde!

Voordeel 4

Samen de Alzheimer op een afstand houden. Ik stel me voor dat er ook Knarren zijn, die het leuk vinden om samen muziek te maken en dus misschien nog op oudere leeftijd muziekles nemen. Ik heb gehoord van onze nationale knuffelprofessor dr. Erik Scherder, die in de wondere wereld van onze hersenen duikt, dat iets nieuws leren nieuwe verbindingen in je hersenen maakt, en een instrument leren bespelen doet dat in hoge mate. Ik heb vele talenten, maar nog altijd spijt van het feit dat ik als kind niet op pianoles ging.

Voordeel 5

Veiligheid, geborgenheid, genieten van elkaars talenten, van elkaars kleinkinderen (vooral als je die zelf niet hebt), (of juist niet, dan ga je lekker in je eigen huisje iets anders doen) een gezamenlijke groentetuin aanleggen, een (paar) gezamenlijke huisdieren houden, ieder doet een bijdrage in de gezamenlijke AOW-pot (ik zei al in het begin: je moet het goed aanpakken). Een groep architecten en ontwerpers maken de indeling van het gebouw, leeftijdsbestendig, energieneutraal, mooi vormgegeven. We jagen ze dan eerst met een rollator, een rolstoel en een blinddoek voor door hun eigen schepping en dan weten ze wat er nog moet worden aangepast.

Goed regelen

Bewonerscommissie, ballotage, juridisch goed regelen! Je wilt niet **samenwonen** met zeurpieten. Dat lijkt me dus het moeilijkste van deze onderneming: hoe vind je de juiste mensen? En dan bedoel ik niet bevooroordeeld: Ons Soort Mensen, want dat zou heel eng zijn. Nee, een mix van interesses, opleidingsniveau, ervaring, afkomst. Juist gemêleerd, geen eenheidsworst! Solliciteren als je erbij wilt, de bewonerscommissie moet ook steeds wisselend zijn, anders krijg je machtsblokken. Een jurist moet huurcontracten en verdeelsleutels voor bijdragen goed vorm geven en ook die moeten geregeld tegen het licht gehouden worden of het nog wel werkt zoals bedoeld.

De oplossing voor mij

Ik zou er meteen willen wonen! In vroeger tijden boden kerkgemeenschappen zulke woonvormen aan; begijnhofjes bijvoorbeeld. Maar kerkelijke betutteling willen we natuurlijk niet, een stilteplek voor meditatie of bezinning, dat mag altijd. Het zou het Heilig Kruis sieren als ze hun Pauluskerk aan de Stichting Knarrenhof overdragen. Voor een reëel bedrag. Behoed ons voor projectontwikkelaars met dikke beurzen en slechte plannen!

Wat vind jij, Buurman, kom je naast me wonen? Groeten van TheeTante.





PLAN KNARRENHOF IN EN OM PAULUSKERK MOET WACHTEN OP BESLUIT H. KRUIS

3 weken ago

Stichting geeft tijdens infoavond toelichting op concept: 'Wij willen geen prins Bernhard junior zijn'

RAALTE – De plannen om in en rond de Pauluskerk een nieuw Knarrenhof, die voorziet in huisvesting voor zowel ouderen als starters, te bouwen als deze katholieke kerk gesloten wordt, kunnen op veel sympathie rekenen. Het verhaal staat als een huis, maar alles is afhankelijk van het bestuur van parochie H. Kruis.

Zo'n 150 belangstellenden luisterden vorige week dinsdag naar een toelichting op de werkwijze van de landelijke Stichting Knarrenhof. Toch wilde Theo Ogink, lid van een lokale werkgroep van oud-parochianen van de Pauluskerk die zo'n Knarrenhof helemaal ziet zitten, geen valse verwachtingen scheppen. "Sinds enkele jaren geleden de Paulusparochie fuseerde tot de parochie H. Kruis ligt alle zeggenschap daar. Wij hebben als werkgroep ook geen enkele juridische status, maar hopen wel dat het parochiebestuur met onze gevoelens als oud-parochianen van de Paulus rekening houdt. Hier in deze kerk hebben we 55 jaar lief en leed gedeeld. Deze kerk en de kerktoren verdienen het om in het straatbeeld herkenbaar blijven." Waarbij hij benadrukte dat de werkgroep zich wel bij de sluitingsplannen heeft neergelegd.

De werkgroep 'Herbestemming Pauluskerk', waarvan naast Ogink ook Gerard Schrijver, Anton Groot Koerkamp en John Vaessen deel uitmaken, was blij verrast met de rond 150 belangstellenden. Ogink: "Dit geeft aan dat er veel draagvlak voor dit plan is. Dat kan een extra sterk argument zijn richting het parochiebestuur."

Ook het bestuur van de parochie H. Kruis zelf was voor deze bijeenkomst uitgenodigd, maar meldde zich af. "Het argument daarvoor was dat er meerdere gegadigden zijn voor de Pauluskerk. En het parochiebestuur wil nu geen gegadigden voortrekken. We hebben wel toestemming gekregen om deze avond hier te houden. Wij hebben ze verder onze plannen met de Knarrenhof wel voorgelegd, maar daar is inhoudelijk nog niet op gereageerd", vertelde Ogink. Op een vraag van een bezoeker wanneer er een besluit te verwachten valt, moest hij het antwoord schuldig blijven, "Ik heb begrepen dat voorlopig alles opgeschort is."

Minimum

Herman Hoogstraat uit Kalenberg (Kop van Overijssel), projectmaker van Stichting Knarrenhof vertelde daarna uitgebreid over deze stichting die op meerdere plekken in Nederland al dergelijke centra heeft gerealiseerd. "Wij luisteren naar en bouwen wat ouderen willen. Bij elk project gaat het om twintig tot dertig zelfstandige en toekomstbestendige woningen. Twintig omdat je een minimum nodig hebt voor zo'n groep om goed te kunnen samenwerken, terwijl je bij meer dan dertig bewoners elkaar niet meer kent misschien. Plus altijd een aparte ruimte, een Hofhuis voor gezamenlijke activiteiten en een gezamenlijke Hoftuin. De bewoners kennen elkaar, helpen elkaar, maar niemand hoeft bang te zijn dat hij of zij een zieke buurvrouw hoeft te wassen. Dan komt er echt professionele verpleging."

Starterswoningen

De gemiddelde leeftijd van de bewoners in een Knarrenhof is 62,5 jaar en de huurders en kopers verdienen tussen de 0,5 en 3 keer modaal. "We streven naar een goede afwisseling, geen arme of rijke Knarrenhof dus en ook geen project met alleen 80-jarigen. Dan zou je te kwetsbaar worden." Concrete of uitgewerkte plannen voor een Knarrenhof in Raalte zijn er nog niet. "Hoogstens in mijn hoofd want we kunnen pas starten als er een contract met het parochiebestuur is. We denken hier aan een Paulushof met twintig tot dertig woningen op het terrein achter de kerk, inclusief eigen tuintje en de gezamenlijke Hoftuin, aan de bekende Pauluszaal als gezamenlijke Hofzaal en misschien acht tot tien starterswoningen in het kerkgebouw. Dat zou een mooie combinatie van ouderen en jongeren zijn. Overigens is er bij de bestaande projecten een verschil tussen grote steden en platteland. In de steden zijn het vaak appartementencomplexen, maar in dorpen willen mensen heel graag een eigen tuintje. Naar dat soort wensen luisteren wij."

Reserveren

Stichting Knarrenhof is tegen speculeren en streeft niet naar maximale winst en rendement. "Wij willen geen prins Bernhard junior zijn. We laten niet iets tien jaar verkrotten om er dan pas wat mee te doen en veel geld te verdienen, we beginnen meteen als er een contract is. Dat argument kunnen jullie richting het parochiebestuur gebruiken. Maar ook richting B&W en de gemeenteraad, die spelen ook een belangrijke rol. Nog een argument; we willen hier 70 procent van de Paulushof reserveren voor oud-parochianen van de Paulus."

De werkwijze van Stichting Knarrenhof levert volgens hem beter betaalbare huisvesting op. De woningen bij de Zwolse Knarrenhof waren gemiddeld bij de oplevering 18 procent goedkoper dan gewone huizen, zegt Hoogstraat. "Dat is dus het aandeel van de projectontwikkelaar dat wij eruit snijden."

De Knarrenhof is dus tegen speculatie en grote woekerwinsten, maar is ook zakelijk. "We betalen niet de hoofdprijs, maar wel een faire prijs. We gaan zeker geen wedstrijdje ver-plassen met projectontwikkelaars doen."

Draagvlak

Op een vraag vanuit de zaal hoelang zoiets zou duren kon Hoogstraat alleen bij benadering beantwoorden. "Ruimtelijke ordening en inspraak vergen heel veel tijd. Zeg dat we eind dit jaar een contract hebben, dan kunnen we meteen aan de slag. Dat betekent heel veel onderzoeken, van natuur tot bodem, en een bestemmingsplanwijziging. Zijn er bezwaren tot de Raad van State, dan kan dat heel lang duren. Zouden er geen bezwaren zijn, waar wij altijd naar streven, dan moet je aan anderhalf tot twee jaar realisatie denken. Aan 2023 dus."

Theo Ogink; "Draagvlak voor dit plan is ontzettend belangrijk. Er waren eerst zeven inschrijvingen vanuit Raalte bij de Knarrenhof, na enkele publicaties liep dat op richting de vijftig en na vanavond hopen we op nog veel meer. Het kost 15 euro maar we roepen iedereen op om dat te doen."

'Mooi concept'

Vanuit de zaal kwam daarna nog de oproep om 29 september (half acht 's avonds) naar een informatiebijeenkomst in de Pauluskerk over de komende sluiting te gaan; "Dan kunnen we dit plan extra onder de aandacht brengen."

De werkgroep kan in ieder geval rekenen op steun van de ook aanwezige fractievoorzitter van BurgerBelangen Ben Nijboer. "Hier ligt een mooi concept. Bovendien, de karakteristieke elementen zoals de kerktoren blijven behouden en er is aan starters gedacht. Ik hoop oprecht dat het parochiebestuur dat ook zo ziet", liet Nijboer, zelf oud-misdienaar, parochiaan van de Pauluskerk en bezoeker van de vroegere disco in het Pauluszaaltje, op Facebook weten.



▲ De Pauluskerk in Raalte. © Gerard Vrakking

Parochianen zien ‘knarrenhof’ zitten in Pauluskerk Raalte, maar: ‘Er zijn meer partijen met plannen’

Dit najaar sluit de Pauluskerk in Raalte voorgoed, maar kerkgangers willen het gebouw graag behouden. Een plan voor een ‘Knarrenhof’ ligt klaar, maar er zijn meer kapers op de kust voor het kerkgebouw aan de Westdorplaan. „We nemen alle plannen serieus, dus het is niet zo dat we het ene serieuzer nemen dan het andere”, zegt Genio Ruesen, vicevoorzitter van Parochie Heilig Kruis.

Jeroen Achtereekte 14-07-21, 19:01

De kerksluitingen binnen Parochie Heilig Kruis houden de gemoederen bezig, in positieve zin. Waar er in bijvoorbeeld Broekland en Luttenberg al groepen bezig zijn met de toekomst van het kerkgebouw, verenigen parochianen in Raalte zich nu ook.

Een kleine groep parochianen stelt voor aan het bestuur van Parochie Heilig Kruis om samen met stichting Knarrenhof te kijken naar mogelijkheden voor de toekomst van het kerkgebouw. Knarrenhof is een stichting die woongroepen voor zelfredzame senioren creëert. Hiermee wonen de ouderen in een soort ‘hofje’ waarbij ze dagelijks met elkaar in contact staan.

Gevoelig

Het plan van de kerkgangers is bekend bij het bestuur van Parochie Heilig Kruis, bevestigt bestuurder Genio Ruesen. „Eind september willen zij een vergadering houden over hun plannen met de Pauluskerk. Daarin delen zij hun visie”, zegt hij.

„Het is duidelijk dat we een aantal gebouwen sluiten, zodat we uiteindelijk met één kerk over blijven. Dat is de Kruisverheffing in Raalte. Dat betekent nogal wat voor de parochianen, want ze zijn gehecht aan hun kerk. Wij hebben alle antwoorden ook nog niet natuurlijk. We proberen het stap voor stap te doen. We hebben onszelf een plezier gedaan met een kader waarin we het hele proces gieten. En dat is gevoelig, omdat het over onroerend goed gaat”, vertelt Ruesen.



▲ Binnen de Pauluskerk. © Gerard Vrakking

Bisdom moet goedkeuring geven

Een van de redenen waarom de Pauluskerk zo snel sluit en vooraan in het traject zit, is dat het volgens de vicevoorzitter niet logisch is om twee kerken in Raalte open te houden en in de kernen eerder te sluiten. „Dat zou niet getuigen van veel empathie. In het najaar is de laatste viering in de Pauluskerk. Mensen vinden er wat van en willen wat met het gebouw doen. De parochie zelf heeft niet de middelen om het in stand te houden, dus vervreemding (verkoop, red.) is nodig. Op het moment dat je dat bekend maakt, staan geïnteresseerde partijen op.”

Eén van de partijen is dus de samenwerking tussen parochianen en Knarrenhof. „Maar er zijn meer partijen met plannen”, zegt hij. Welke plannen er nog meer liggen is onbekend.

„Aan ons als bestuur de taak om een zorgvuldige afweging te maken waar we het meeste goed mee doen. Parochianen voelen zichzelf moreel eigenaar van een kerk. Daar willen zij wat over te zeggen hebben. Daarom willen we niemand een strobreed in de weg leggen. We nemen alle plannen serieus, dus het is niet zo dat we het ene serieuzer nemen dan het ander”, zegt Ruesen.

Maar hoe gaat het verder? Hoewel er geen haast is, hoopt Ruesen persoonlijk dat voor het eind van 2021 een concreet plan op tafel ligt. „Wij toetsen alle plannen zorgvuldig en maken een beredeneerd voorstel. Wij als bestuur beslissen in eerste instantie. Daarna moet het bisdom goedkeuring geven.”

Kerkensluiting Salland

De komende jaren sluiten zeven kerken in de gemeente Raalte en in Haarle. Dat besloot Parochie Heilig Kruis vorig jaar. Gefaseerd sluiten de deuren van de kerken in Mariënheem, Nieuw-Heeten, Heeten, Broekland, Luttenberg en Haarle in de komende vijf jaar. De Pauluskerk gaat dus dit najaar al dicht.

In 2025 moet het hele proces zijn afgerond. Alles wordt gecentreerd in de kerk in het centrum van Raalte, de Kruisverheffing. De parochie geeft meerdere redenen voor het sluiten van de kerken. Een afnemend aantal kerkbezoeken, het steeds moeilijker opvullen van vrijwilligerstaken en de teruglopende financiële middelen zijn de grootste oorzaken.



▲ © Gerard Vrakking



Een impressie van een Knarrenhof. De bouwplannen voor het hof in Stadskanaal zijn nog niet bekend. Foto: archief DVHN

Luuk Sporrel • 13 juli 2021, 16:21 • [Groningen](#)

Knarrenhof Stadskanaal heeft voldoende aanmeldingen voor onderhandeling grondaankoop

PREMIUM

Bijna honderd mensen hebben zich ingeschreven voor het te bouwen Knarrenhof in Stadskanaal. Samen zijn ze goed voor zestig huishoudens, daarmee staat het licht op groen voor de grondonderhandelingen.

Dat zegt Jan-Willem van de Kolk, initiatiefnemer van de Knarrenhof. Het is de bedoeling dat het geen Knarrenhof in de 'klassieke' vorm wordt. Dat is een woonhofje waarin ouderen wonen in levensloopbestendige woningen, samen activiteiten organiseren eventueel spullen delen en een oogje op elkaar houden.

In het hof in Stadskanaal moeten daarentegen behalve ouderen ook jongere generaties komen te wonen.

Er wordt momenteel onderhandeld over twee locaties. Wat die locaties zijn is in verband met de prijsonderhandeling nog geheim. Afhankelijk van de bouw mogelijkheden, de prijs en de kosten voor het bouwrijp maken van de locaties van zo'n 5000 vierkante meter, wordt één daarvan gekozen. Daarop worden twintig woningen gebouwd. De initiatiefnemers mikken op zowel koop, huur als sociale huurwoningen.

Aanmelden is nog wel mogelijk, laat Van de Kolk weten. In het proces vallen, naar ervaring van andere Knarrenhofjes in het land, altijd mensen af. In september is waarschijnlijk meer duidelijk over de Knarrenhof.



Nikkels bouwbedrijf

3.225 volgers

3 mnd · Bewerkt



In Zutphen realiseren we achter het station een bijzondere woonvorm voor stichting De Knarrenhof. In totaal komen hier 40 appartementen en 11 woningen, allen levensloopbestendig.

De woonvorm kenmerkt zich door de gemeenschappelijke opzet, met een binnentuin en gemeenschappelijke ruimte waar bewoners elkaar kunnen ontmoeten.

Het hoogste punt van beide appartementengebouwen is inmiddels bereikt en dit werd gevierd door het storten van de dakvloer.



69 · 5 commentaren



Interessant



Commentaar



Aart Cooiman

3 mnd ...

Eindelijk, na jaren van praten wordt er eindelijk gebouwd. Peter, geweldig 👍

Interessant Beantwoorden | 2 markeringen als interessant



Paul Ruiter

3 mnd ...



Interessant Beantwoorden



Peter Prak

3 mnd ...

Prachtig! Hier ons grootste Knarrenhof® complex tot nog toe. Zutphen here we come!

Interessant Beantwoorden | 6 markeringen als interessant



▲ De Litsberg is zo'n beetje de enige hogere bouw in Den Dungen. In de Veldstraat willen ze geen drie bouwlagen. © Peter de Bruijn

Buurt Veldstraat ziet liever Knarrenhof met binnentuin

DEN DUNGEN - Een flink aantal bewoners van de Veldstraat in Den Dungen vindt de bouw van een appartementengebouw met twee tot drie bouwlagen veel te hoog. Een speciale klankbordgroep van bewoners ziet liever dat corporatie Woonmeij en ontwikkelaar Van Wanrooij op die plek een Knarrenhof bouwt: een bouwlaag met een binnentuin, speciaal bedoeld voor ouderen.

Domien van der Meijden 30-06-21, 08:10 Bron: BD

Afgelopen week meldde wethouder Ed Mathijssen dat Van Wanrooij en Woonmeij nieuwe randvoorwaarden hebben gekregen voor de bouw van appartementen op deze plek. Daarbij zou het gaan om twee bouwlagen met daarbovenop een terugliggende kap als derde bouwlaag. Buurtbewoners zijn daar absoluut niet blij mee, zo laat woordvoerder Dennis van de Camp van de klankbordgroep Veldstraat weten.



Je praat al snel over bijna een verdubbeling van het aantal woningen

- Dennis van de Camp, Buurtbewoner

„Bouwen op deze plek speelt al geruime tijd. Het grondperceel in onze straat ligt er namelijk al jaren, sinds de basisschool is afgebroken. In 2016 was er nog sprake van de komst van vijf woningen op deze plek. Daarmee hadden we zeker vrede kunnen hebben. Toen bleef het even stil. Daarna kwam er in 2018 een bouwplan met vijftien woningen. Een jaar later waren dat er ineens 27. Dat is echt heel veel. In deze straat staan maar 34 woningen. Dan spreek je ineens over bijna een verdubbeling van deze rustige straat”, zegt Van de Camp.

Litserborg

Volgens de bewoners is er nergens in Den Dungen een groot appartementenblok, behalve dat van de Litserborg. „We vrezen ook dat het qua parkeren en verkeer dan ineens erg druk en onoverzichtelijk gaat worden in onze straat. Geloof me, we zijn echt niet tegen woningbouw. We snappen heel goed dat er in deze tijd van woningnood wel moet worden gebouwd. Maar het is te veel volume op deze rustige en groene plek in Den Dungen. Dat moet echt anders kunnen.”

Knarrenhof

Dus kwam de klankbordgroep met een alternatief. Het idee van een Knarrenhof dat Annemiek van Rooij uit Gemonde al twee jaar van de grond probeert te krijgen in de gemeente Sint-Michielsgestel. Dat zijn hofjeswoningen in carrévorming met een binnentuin. „Ik ben gaan kijken in Zwolle, waar al zo’n Knarrenhof is. Ik raakte daar echt onder de indruk”, aldus Van Rooij. „De mensen wonen zelfstandig, maar hebben veel oog voor elkaar. Ze maken af en toe samen een maaltijd, onderhouden samen de tuin of gaan samen rikken. Maar alles op vrijwillige basis, niets is verplicht.”

Geen drie bouwplagen

Volgens de woordvoerder van de klankbordgroep past zo’n bouwplan veel beter in de Veldstraat. Van de Camp: „Dan heb je het over een stuk of vijftien woningen. Dat is iets waarmee onze buurt prima kan leven. Dan heb je ook veel minder verkeersbewegingen en geen ruimtegebrek voor parkeren in de straat. Dus geen complex met drie bouwplagen.”

Bomen sneuvelen

Ander punt wat nog speelt, is een aantal bomen dat moet wijken voor het appartementengebouw. „Op twee na sneuvelen alle volwassen bomen. Daar heeft de buurt ook moeite mee. Zulke grote bomen in het hart van Den Dungen, die krijg je dan nooit meer terug. Eeuwig zonde.”

Komst Knarrenhof in Surhuisterveen is definitief

Yke Bremer • 21 juni 2021, 09:30 • [Achtkarspelen](#)



Initiatiefgroep Wonen en Zorg voor de voormalige mavo aan de Langelaan vlnr: Bouke Baron, Sietze Bijker, Anneke van Dellen en Sietze Hoekstra. Niet aanwezig: Pieter Nicolai en Albert Bijma. Yke Bremer

Er komt definitief een Knarrenhof in de voormalige mavo aan de Langelaan 4 in Surhuisterveen. De Stichting Knarrenhof en de gemeente Achtkarspelen ondertekenen donderdag de koopovereenkomst onder het toezicht van de initiatiefgroep Wonen en Zorg Surhuisterveen. In de Knarrenhof komen 25 woningen voor mensen van 50 tot 90 jaar waarbij 'mienskip' een grote rol gaat spelen, aldus Anneke van Dellen, secretaris van de Feanster werkgroep.

De ondertekenaars zijn wethouder Margreet Jonker van de gemeente Achtkarspelen en directeur Peter Prak van de Stichting Knarrenhof. De overeenkomst wordt donderdag ondertekend in de voormalige mavo locatie aan de Langelaan in Surhuisterveen.

„Mensen wonen steeds langer op zichzelf tegenwoordig. De Knarrenhof is een nieuw concept in deze omgeving, maar in de rest van het land is het langer bekend. In een Knarrenhof wonen mensen zelfstandig, maar wel met gemeenschapsgevoel. De bewoners kunnen samen dingen doen en om elkaar denken. Ook worden de woningen gebouwd rondom een gemeenschappelijke tuin en een gemeenschapsruimte. Er kan samen worden gekookt en getuinierd bijvoorbeeld, maar het is geen verplichting. Toch moeten de mensen wel achter het idee van ‘mienskip’ staan.”

Belangstellenden

Ondertussen staan er zestig mensen op de lijst van de Knarrenhof. „Maar we zijn op zoek naar meer belangstellenden”, zegt secretaris Van Dellen. „We willen graag zo’n 75 mensen op de lijst hebben. Er vallen namelijk altijd personen af om diverse redenen.” In het wooncomplex wordt ongeveer 30 procent van de woningen verhuurd en 70 procent als koopwoning aangeboden. Een belangrijke voorwaarde is dat er een winstbeding op de koopwoningen zit. „Er kunnen dus geen appartementen snel en met hoge winsten worden doorverkocht, zoals je op het moment veel ziet gebeuren.”

De gemeente Achtkarspelen staat positief tegenover de plannen van de werkgroep en stichting Knarrenhof. Na de ondertekening kan er hopelijk nog dit jaar met de bouw worden begonnen, aldus Van Dellen. „En dan zouden eind 2022/begin 2023 de eerste bewoners erin kunnen trekken. De bewoners gaan zelf ook een rol spelen bij de selectie van de huurders en kopers. Er komt een soort stuurgroep. Ook hebben ze inspraak in de bouwplannen. Leuk is dat Eerde Schippers de architect is van het wooncomplex. Hij is oorspronkelijk afkomstig uit Surhuisterveen.”

De werkgroep Wonen en Zorg is al langer bezig met het vinden van een woonlocatie in het centrum. „Twee jaar geleden kwam de mavo leeg te staan en dit is een heel mooi locatie. We hebben ons als werkgroep hard gemaakt om hier een Knarrenhof te krijgen. Er is veel vraag naar woningen en veel mensen willen het liefst dicht bij het centrum wonen. Alleen in Achtkarspelen staan er al 1800 mensen ingeschreven voor een woning. We hebben hier een locatie van 7500 vierkante meter. Een prachtig plek voor een Knarrenhof. En het zorgt ook voor doorstroming op de huizenmarkt. Er komen weer woningen vrij voor starters doordat ouderen doorstromen naar initiatieven zoals de Knarrenhof.”



▲ Op tal van plaatsen in Nederland verrijzen inmiddels 'knarrenhoven', al dan niet met een gezamenlijke tuin. © Stichting Knarrenhof Nederland

Deze dertien locaties in Zuidplas zijn in beeld voor een 'Knarrenhof'

De gemeente Zuidplas onderzoekt momenteel dertien locaties voor de mogelijke vestiging van een 'knarrenhof'. Stichting Knarrenhof Zuidplas pleit al drie jaar voor de komst van deze vorm van beschermd wonen voor ouderen. „Helaas zijn we ondanks alle inspanningen nog niet veel verder.”

Peter Schilthuisen 21-06-21, 11:48

Er is nu wel een contactpersoon binnen de ambtelijke organisatie met het onderzoek belast door wethouder Jan Hordijk. Hij onderzoekt de dertien mogelijke locaties die door de initiatiefnemers voor een knarrenhof zijn aangedragen. Niet bekend is gemaakt welke dat zijn.

Ondertussen neemt de belangstelling voor een plek in een toekomstig knarrenhof alsmaar toe. „Inmiddels zijn er ruim 90 belangstellenden voor een knarrenhof in Zuidplas ingeschreven bij de landelijke vereniging”, meldt de Stichting Knarrenhof Zuidplas in haar nieuwsbrief. Op de eigen lijst van de stichting staan nog eens 40 namen van belangstellenden die nog niet landelijk zijn ingeschreven.

Lange adem

In bijna alle Nederlandse gemeenten zijn inmiddels initiatiefgroepen voor knarrenhoven actief. „Het blijft wel een zaak van lange adem”, stelt Corrie Star van de stichting. „Ook is het heel belangrijk hoe gemeenten erin staan. De steun van de gemeente en het enthousiasme van de betrokken wethouders en ambtenaren is onontbeerlijk. Zij kunnen zorgen voor een versnelling van het proces.”

De stichting legt daarnaast ook contacten met makelaars. „Als projectontwikkelaar zonder winstoogmerk kunnen we zelf op zoek gaan naar een locatie samen met makelaars.”

Vijfde Dorp

De Stichting Knarrenhof Zuidplas volgt ook de ontwikkelingen rond het Vijfde Dorp in Zuidplas nauwgezet. In de plannen daarvoor staat dat er ruimte is voor nieuwe woonvormen zoals een knarrenhof. De bouw van het Vijfde Dorp laat echter nog enkele jaren op zich wachten.

Bart Bos ZEEWOLDE 4 maanden geleden

Woonpalet doet mee aan nieuwbouw Knarrenhof

In het Knarrenhof worden zeven woningen gerealiseerd door Woonpalet. De woningcorporatie van Zeewolde is blij in het unieke project te kunnen participeren.

“Het gaat erom dat er levensloopbestendige woningen nodig zijn, waarin mensen kunnen leven én oud kunnen worden”, zegt Carolien van Rijen, directeur-bestuurder Woonpalet.

“Een teken van naoberschap (Achterhoeks voor nabuurschap, red.) zegt Manon Overdijk, projectmanager en MT-lid Knarrenhof. Aannemersbedrijf Haafkes gaat in het vierde kwartaal van dit jaar daadwerkelijk de schop in de grond zetten.

Na het zetten van de handtekeningen gingen Gerard van Nieuwenhuizen (projectleider Vastgoed Woonpalet), Carolien van Rijen (directeur-bestuurder Woonpalet), Krijn Naeff (projectleider Haafkes) en Manon Overdijk (projectmanager en MT-lid Knarrenhof) gezamenlijk op de foto.

Ruimte voor 'krasse knarren': overeenkomst moet leiden tot speciaal ouderenhofje

2 juni 2021, 07.00 uur · Door Ramon Besseling

'Eerst de mensen, dan de wensen, en dan de stenen.' Met dit motto wil Stichting Knarrenhof ervoor zorgen dat er binnen een paar jaar in West-Friesland een aantal hofjes verschijnen, waar gelijkgestemde mensen kunnen wonen. In Hoorn werd deze week een intentieovereenkomst getekend tussen de stichting en de gemeente, die ervoor moet zorgen dat er eind volgend jaar een Knarrenhof op de Dovenetel staat.



wethouder Arthur Helling (links) en Henk Coersen, voorzitter vereniging Knarrenhof Hoorn, op de locatie Dovenetel 78 - Gemeente Hoorn

De komende jaren moeten er meerdere Knarrenhopen in West-Friesland en in de rest van de provincie worden gebouwd. Stichting Knarrenhof is op dit moment bezig met een groep inwoners uit Obdam, in de gemeente Drechterland worden plannen gemaakt voor een eigen hof en ook in de Wieringerwerf moet er in de komende jaren een knarrenhof herrijzen.

In een Knarrenhof - de naam is afgeleid uit de term 'krasse knarren', bedacht door Van Kooten en De Bie - wonen gelijkgestemde mensen bij elkaar in een hof rondom een gezamenlijke tuin. Dit zijn veelal ouderen, maar ook jongere mensen kunnen zich aanmelden om te gaan wonen in een Knarrenhof. "Een meergeneratiehof is ook zeker mogelijk", vertelt Sophieke Klaver, procesregelaar van Stichting Knarrenhof.

Eigen initiatief

Hoornse inwoners zijn in 2017 met het idee gekomen om in de toekomst een eigen hof te bouwen, volgens de ideeën van Stichting Knarrenhof. Twee jaar later werd in Hoorn de Vereniging Knarrenhof opgericht, met als doel om het eerste hof te kunnen realiseren. Het bestuur van de vereniging is dan ook erg blij met de intentieovereenkomst. De gemeente Hoorn geeft aan dat er een grote behoefte is aan geschikte seniorenwoningen.



"Het wonen in een groep sprak ons heel erg aan"

HENK COERSEN, VOORZITTER VERENIGING KNARRENHOF HOORN

Een van de mensen die na de oplevering in het nieuwe Knarrenhof wil wonen is Henk Coersen. Coersen is ook voorzitter van de vereniging Knarrenhof Hoorn. "We hebben nu ongeveer 50 aanmeldingen binnengekregen van mensen die dit zien zitten", legt hij uit. "In totaal moeten er 28 woningen gebouwd worden. De praktijk leert dat er in de komende tijd mensen zullen afvallen, omdat ze andere plannen maken, maar ook dat er weer andere mensen bij zullen komen. Ik denk dat wij al deze woningen wel kunnen vullen."

Intentieovereenkomst

De gemeente tekende onlangs een intentieovereenkomst voor de bouw van een Knarrenhof op de Dovenetel 78. Er wordt onderzocht of het initiatief haalbaar is, waarna het komende half jaar besteed gaat worden aan de ondersteuning van de gemeente bij het initiatief van stichting Knarrenhof. De provincie Noord-Holland kende eerder een subsidie toe aan de vereniging Hof in Hoorn voor de aanloopkosten van het project. Dit bedroeg 11.000 euro.

"Als gemeente helpen wij stichting Knarrenhof om dit plan te realiseren", vertelt Sylvia Doodeman, woordvoerder van de gemeente Hoorn. "De gemeente gaat haar kennis en expertise inzetten om samen tot een plan te komen. Zo geven we het project een zo groot mogelijke kans van slagen. De stichting gaat dit plan vervolgens zelf verder uitwerken."

Stichting ondersteunt

Sophieke Klaver is sinds 2017 namens de stichting betrokken bij de realisatie van een Knarrenhof in Hoorn, een initiatief dat er niet geweest zou zijn zonder de inwoners. Zij komen met het plan om een Knarrenhof te bouwen in hun dorp of stad. De stichting begeleidt het proces en gaat in samenwerking met de gemeente onderzoek doen naar de financiële haalbaarheid van de projecten, en de wensen van de bewoners en omwonenden zelf.

"De bewoners maken afspraken met elkaar en zijn naast het initiatief betrokken bij de verdere stappen in het proces", legt Klaver uit. "Wij als stichting ondersteunen ze daar in. Binnen onze stichting hebben wij personeel met kennis en verstand van zaken, maar het gaat in eerste instantie eerst om de bewoners zelf en hun wensen, en de voorwaarden die de gemeente en de omwonenden aan het bouwen van zo'n hof stellen."

Betrokken burenen

Wat een Knarrenhof bijzonder maakt is het feit dat de bewoners veel meer betrokken zijn bij hun buurt en bij de inwoners van het hof. Zij hebben immers zelf besloten hoe de buurt eruit moet komen te zien en onderhouden naast een gezamenlijke tuin ook een eigen hofhuis.

"De mensen die zich opgeven hebben vaak nagedacht over hoe zij in de toekomst moeten en kunnen wonen", aldus Klaver. "Zij hebben in het verleden misschien ervaren dat hun ouders nog thuis woonden en de mantelzorg niet op orde was, of dat ze geen steun hadden aan hun burenen."



"De gemeente zet haar kennis en expertise in om kans van slagen zo groot mogelijk te maken"

SYLVIA DOODEMAN, WOORDVOERDER GEMEENTE HOORN

De procesregelaar laat weten dat zij veel goede berichten hebben ontvangen uit het eerst gebouwde Knarrenhof in Zwolle. "Daar zijn drie mensen uit de buurt overleden, maar hun partners zeiden tegen ons dat de buurt als een warme deken voelde, doordat ze zoveel steun kregen van hun burens."

"De mensen zijn voordat ze daar komen wonen al betrokken bij het proces, dus zullen ze veel sneller de stap gaan maken om er te wonen", gaat Klaver verder. "Ze vertrekken eerder naar een hof vanwege de buurt, dan dat het met hun eigen wensen te maken heeft."

Voorzitter Henk Coersen van de vereniging Hof in Hoorn deelt deze mening. "Wij hebben ons ingeschreven, omdat we het een mooi initiatief vinden", vertelt hij. "Het is gericht op de wat oudere mensen, dus zeg maar boven de 50 jaar oud. De jaren beginnen te tellen en straks wil je misschien een woning waarin alles zich op de begane grond bevindt."

Ook het wonen in een groep spreekt Coersen aan. Met in het hof een gezamenlijke ruimte, waarin hobby's uitgeoefend kunnen worden, of waarin de buurtbewoners samen dingen kunnen ondernemen.



"Zonder het initiatief van de bewoners zouden er geen Knarrenhollen gebouwd kunnen worden"

SOPHIEKE KLAVER, PROCESREGELAAR STICHTING KNARRENHOF

Bijeenkomst in juli

Voordat de eerste plannen gerealiseerd kunnen worden, moet de financiële haalbaarheid worden onderzocht. Ook wordt gekeken naar welke wensen er zijn voor de mogelijke bewoners en hoe de buurt denkt over het neerzetten van een Knarrenhof in Hoorn.

Geïnteresseerden kunnen begin volgende maand naar een bijeenkomst voor het Hoornse Knarrenhof. Daar worden alle ideeën, plannen en wensen besproken van degenen die daar komen wonen. Als dat is verzameld, wordt dit ook voorgelegd aan de gemeente en aan omwonenden, zodat zij daar hun eventuele kritiek op kunnen uiten.

De verwachting is dat het eerste plan na de zomer opgesteld kan worden voor de toetsing. Het streven is om in september zicht te hebben op de indeling van de locatie op de Dovenetel en de financiële haalbaarheid van dit plan.

Wanneer er genoeg geïnteresseerden zijn en het initiatiefplan door Stichting Knarrenhof is opgesteld, zal de gemeente dit toetsen op haalbaarheid. Hierna wordt dit nogmaals voorgelegd aan de omgeving van het nieuwe hof in Hoorn. De gemeente verwacht dat dit aan het einde van dit jaar gaat plaatsvinden.

Vragen over Knarrenhof

Door Wijnand Kooijmans

HARDERWIJK - De fracties van PvdA, CDA en Harderwijk Anders zien graag dat het Harderwijkse college van burgemeester en wethouders alsnog samen met de Stichting Knarrenhof een Knarrenhof realiseren in het Waterfront.

Mocht dit niet het geval zijn, dan willen ze weten of het college van plan is samen met de stichting op een andere locatie een Knarrenhof te laten verrijzen. Dat blijkt uit vragen van de drie partijen aan het college.

Gewezen wordt op het feit

dat de gemeenteraad in mei 2020 een motie heeft aangenomen waarin men zich uitspreekt voor de realisatie van een Knarrenhof en niet enkel voor een hof voor ouderen. Volgens de Stichting gaat het bij het plan van het college twee Knarrenhoven te realiseren in het Waterfront niet om echte Knarrenhoven maar om alleen ouderenhofjes.

De plannen zijn in strijd met de idealen van de stichting. Die heeft inmiddels meer dan tweehonderd inschrijvers voor een plek in een Knarrenhof.



👤 Martin van Hemert ⌚ 02 juni 2021 - 00:50 uur ↻ 02 juni 2021 - 01:09 uur

Hoogbouw, een ‘Knarrenhof’ of waterwoningen? Dé oplossing voor het Bossche woningtekort is er (nog) niet

Hoe gaat de gemeente ervoor zorgen dat minima, modaal verdienenden of bijvoorbeeld studenten aan een woning binnen de gemeentegrenzen te komen? Dat was simpel gezegd de vraag die dinsdagavond centraal stond tijdens de commissie Omgeving. Het antwoord daarop was een stuk ingewikkelder.

Een woondebat in optima forma, zo mag de bespreking van de voorjaarsnota 2022 dinsdagavond wel worden omschreven. Natuurlijk waren er wel meerdere gespreksonderwerpen, zoals de oostelijke ontsluiting, de vervanging van de Diezebrug in het kader van het project ‘[Bossche Stadsdelta](#)’ én de mobiliteit in de stad, maar veruit de meeste spreektijd werd besteed aan het nijpende woningtekort in de gemeente.

En dat juist dat onderwerp zo uitvoerig werd besproken is ook niet zo vreemd, gezien het feit dat de woningnood hoog is, getuige bijvoorbeeld de [bijna 2200 reacties](#) op slechts negen flexwoningen bij De Vliert.

Kansloosheid

Paul Kagie van Leefbaar 's-Hertogenbosch vroeg tijdens de commissievergadering om een ‘breekijzer’. “Hoe doorbreken we de kansloosheid voor de Bosschenaren op een woning in het Bossche? Minima en modaal kunnen het wel vergeten, punt uit. Er moet een breekijzer gezet worden in die groeiende kansloosheid. En dit is niet zwart-wit een verwijt naar de wethouder, maar als je 1079 woningen bouwt in 2017 en 712 in 2020 dan ben je niet aan het bouwen voor de behoefte. We zijn niet goed bezig met elkaar.”

Hanneke Welten (VVD) reageerde daar kritisch op: "Ik hoor u zeggen 'de Bosschenaar bedienen'. Wil dat zeggen dat we geen woningen moeten verkopen aan mensen die buiten Den Bosch wonen?" "Ik heb het niet gehad over de brug ophalen. Dat is ook weinig reëel, want dat lukte ons ook al niet tijdens de rellen", counterde Kagie spitsvondig.

Om de woningnood te verlichten is Kagie voorstander van het invoeren van het zogeheten Knarrenhof-concept: "Een verleidelijk woonconcept met zorg en welzijn, nabij de woonplaats waar senioren nu vertoeven, voor een scherpe prijs", aldus het Leefbaar-raadslid. Welten ziet zelf wel iets in zogeheten waterwoningen, niet te verwarren met woonboten. "Woonboten drijven op het water, waterwoningen worden op het water gebouwd."

Beginnersfout

Als vanzelfsprekend was ook SP-raadslid Bram Roovers scherp over het woningtekort in de gemeente. Hij begon zijn relaas met vier tips om in een overspannen woningmarkt tóch aan een woning te komen, afkomstig van de satirische website De Speld. Onder andere 'begin niet als starter, dit is een typische beginnersfout' en 'zorg ervoor dat je rijke ouders hebt', waren onderdeel van deze praktische 'tips'.

"En hoewel ze satirisch zijn bedoeld, schuilt er een pijnlijke waarheid achter. Wat met een vreselijk eufemisme 'flexibiliteit' wordt genoemd, heeft ervoor gezorgd dat veel mensen door corona hun baan verloren, maar de huren daalden niet. Het gevolg is een verloren generatie van lang thuiswonende jongeren en steeds verder stijgende woonlasten."

Een opkoopverbod zou volgens Roovers een (deel van de) oplossing kunnen zijn. "In Eindhoven sorteren ze al voor op een opkoopverbod dat moet gaan gelden in bepaalde wijken en wat de SP betreft gaan we dat in Den Bosch ook doen."

Brabantbad

Haast onvermijdelijk kwam ook het onderwerp hoogbouw om de hoek kijken. Joep Gersjes van Bosch Belang focuste zich voornamelijk op de drie woontorens met in totaal zo'n 180 appartementen die op de locatie van het oude [Brabantbad](#), in de omgeving van het Prins Hendrikpark, moeten gaan verrijzen. Hij, en volgens hem 1630 ondertekenaars van een [petitie](#) tégen de woontorens met hem, is van mening dat er naar alternatieve locaties moet worden gezocht.

"Laagbouw vanaf de Van Grobbendoncklaan tot en met de Aartshertogenlaan, bijvoorbeeld. Daar kunnen zomaar een paar honderd mooie, kleine woningen worden neergezet. Dat is ook een suggestie vanuit de omwonenden."

Lambert van Griensven (PVV) schaarde zich achter Gersjes' verweer tegen hoogbouw, 'maar áls er dan voor gekozen wordt om de hoogte in te gaan, waarom wordt dit dan niet gecentreerd? Zorg ervoor dat de Sint-Jan vanuit alle aanvoerroutes het hoogste punt blijft."

Stevig bouwen

Verantwoordelijk wethouder Roy Geers benadrukt dat hij alles op alles zet om de woningnood te lijf te gaan. "De inzet vanuit ons als college is echt maximaal. Ik leg de lat daarbij zeer hoog. Voor mezelf, maar ook voor de ambtelijke organisatie. We pakken de kansen die er liggen, zorgen ervoor dat we met een breekijzer richting ontwikkelaars gaan zodat woningen betaalbaar zijn én kijken hoe we passende woningen kunnen realiseren in elke wijk en elk dorp binnen onze gemeente."

Ook kwam Geers terug op het Knarrenhof-concept: "In de Groote Wielen komen clusters met ongeveer dertig woningen waar mensen individueel wonen, maar ook samen leven. Dat is in beginsel waar het concept Knarrenhof voor staat", aldus Geers, die stelt dat er dit jaar ongeveer duizend nieuwe woningen komen en dat dit aantal hoogstwaarschijnlijk volgend jaar 1400 bedraagt.

"Wanneer is de druk op de woningmarkt dermate afgenomen, dat er een fatsoenlijke druk op de woningmarkt is? Dat moet de tijd uitwijzen. We weten het niet, we hebben de getallen niet. Maar feit is dat dit niet alleen in Den Bosch is, maar in heel Nederland."

De SP komt met een motie over de mogelijke invoering van een opkoopverbod. Het 'breekijzer' wordt onderwerp van een motie van Leefbaar 's-Hertogenbosch. De Bossche Groenen en CDA beraden zich nog op een mogelijke motie.

Projectontwikkelaar wil Knarrenhof plek bieden op Katwijkse Kwakelwei

'Tegemoetkomen aan verwijten'



Hielke Biemond
h.biemond@medialab.nl

Katwijk ■ Projectontwikkelaar Van Rhijn wil op de groene Kwakelwei in Katwijk aan den Rijn ruimte vrijmaken voor een 'Knarrenhof', om de politiek gunstiger te stemmen over de plannen voor een stadspark met huizen.

Directeur Jan van Duijn gaat in gesprek met de initiatiefnemers voor zo'n nieuwe woonvorm voor ouderen, een kleine gemeenschap waarin de deelnemers voor elkaar zorgen om langer zelfstandig te kunnen blijven.

„Er waren wat verwijten dat wij alleen voor de duurdere prijsklasse zouden gaan bouwen op de Kwakelwei”, verklaart Van Duijn. „Daar heb ik iets mee willen doen. Dat is

geen harde eis, maken wij op deze manier duidelijk.”

Hij vond een 'welwillend oor' bij Katwijkse ouderen die al jarenlang tevergeefs zoeken naar een geschikte plek voor zo'n Knarrenhof. De projectontwikkelaar heeft een vervolgesprek met ze ingepland. „Ze hebben moeite om voet aan de grond te krijgen in Katwijk”, merkt Van Duijn. „Hun idee neemt wat meer ruimte in beslag. Toevallig hebben wij die op de Kwakelwei.”

Charmeoﬀensief

Het charmeoﬀensief is bedoeld om de stemming in de gemeenteraad in het voordeel van de projectontwikkelaar te doen uitslaan. Van Rhijn Bouw kocht de grond van 4,5 miljoen euro in de wetenschap dat een wijziging van het agrarische bestemmingsplan nodig is om er te mogen bouwen.

Het is bepaald geen uitgemaakte zaak dat een meerderheid van de

„
Het zijn twee plannen die weliswaar veel raakvlakken hebben, maar ook essentiële verschillen

raadsleden daarmee in wil stemmen. 'Het laatste stukje groen van Katwijk' heeft tijdens jarenlang politiek gesteggel erover een hoog symbolisch gehalte gekregen. Uitgeroemd de partij van verantwoordelijk wethouder Rien Nagtegaal, Gemeentebelangen, voert het verzet tegen de bebouwing aan.

Een groep inwoners heeft onder de naam Vrienden van het Rijn Park een plan uitgewerkt om van de Kwakelwei en het aangrenzende Heerenschoolbos een stadspark zonder bebouwing te maken: het Rijn Park. De secretaris van die stichting, Dik de Mooij, weigert de uitgestoken hand van directeur Van Duijn om samen op te trekken.

Kwakelpark

Op verzoek van de Vrienden van het Rijn Park hanteert de projectontwikkelaar voor het plan met huizen niet langer de naam 'Rijnpark'. Directeur Van Duijn heeft besloten om

die te veranderen in 'Kwakelpark'. „Geen punt”, zegt hij daarover. „En ik begrijp ze ook wel. Er moet geen verwarring ontstaan. Het zijn twee plannen die weliswaar veel raakvlakken hebben, maar ook essentiële verschillen.”

Wethouder Nagtegaal moet nu besluiten welke van de twee initiatieven hij het beste in zijn nieuwe groenbeleidsplan vindt passen, en de gemeenteraad daarvan zien te overtuigen. „De politiek heeft echt iets te kiezen”, zegt directeur Van Duijn.

„Daarbij moet ook de haalbaarheid van de plannen goed worden gewogen. Je moet ook realistisch zijn: de aanleg van een stadspark kost veel geld, zeker in een tijd van financiële zorgen bij de gemeente. De Dorpsweide en het Merovechpark zijn mooie voorbeelden van Katwijkse parken die zijn gefinancierd uit de nieuwbouw die er naast is gebouwd.”



De groene Kwakelwei in Katwijk aan den Rijn met daarachter het Heerenschoolbos, die moeten samen een stadspark worden.

Projectontwikkelaar wil Knarrenhof plek bieden op Katwijkse Kwakelwei om politiek gunstiger te stemmen: 'Tegemoetkomen aan verwijten'



De groene Kwakelwei in Katwijk aan den Rijn met daarachter het Heerenschoolbos, die moeten samen een stadspark worden.

© Archiefphoto Hielco Kuipers

Hielke Biemond

Donderdag 27 mei 2021 om 15:00

KATWIJK

Projectontwikkelaar Van Rhijn wil op de groene Kwakelwei in Katwijk aan den Rijn ruimte vrijmaken voor een 'Knarrenhof', om de politiek gunstiger te stemmen over de plannen voor een stadspark met huizen.

'Onvoldoende voor senioren'

SOL trekt aan de bel over manco in bouwplannen

LEUSDEN De drie Leusdense ouderenbonden, samenwerkend in de stichting SOL (Samenwerkende Ouderenorganisaties Leusden), spreken hun zorgen uit over een gebrek aan woningbouwplannen voor senioren in Leusden. De geactualiseerde woonvisie (2016) van de Gemeente Leusden, die afgelopen week is gepubliceerd, roept bij de ouderenbonden veel vragen op.

Met een groeiende percentage oudere inwoners van Leusden, is het bouwen van woningen voor senioren volgens SOL de meest urgente opdracht voor de gemeente Leusden. De eerste vraag die de drie partners stellen, is waarom zij als ouderenbonden, individueel of als SOL, niet gekend zijn in een Bewonerspanel woningmarktonderzoek (Companen, juli 2019). Volgens dat onderzoek is over twintig jaar bijna de helft van de inwoners van Leusden 65 jaar en ouder."

Veel van deze senioren wonen nog met twee personen of nog vaker alleen in een eengezinswoning en zouden volgens SOL dolgraag naar een appartement zonder trappen willen verhuizen. Het rapport zou dat aantonen door de grote interesse in alternatieve woonvormen. Bijvoorbeeld Knarrenhoven (een woonvorm voor 'jonge-ouders' en 'oudere-jongeren' die graag elkaar helpen en zo lang mogelijk zelfstandig willen wonen). Of groeps-woningen zoals de Valleihorst aan de Ruige Veldreef. „Grootschalig bouwen voor senioren heeft zich bewezen als een oplossing voor het



Stichting Knarrenhof Nederland

■ Een Knarrenhof in Zwolle: een woonvorm voor 'jonge-ouders' die graag elkaar helpen en zo lang mogelijk zelfstandig willen wonen.

vrijkomen van ruime zowel huur- als koopwoningen. Door ruim voor senioren te bouwen, komen er vaak weer eengezinswoningen vrij, die naar de verkoop- of naar de huursector zullen doorstromen. Het rapport mist deze visie", concluderen de lokale ouderenbonden.

Het aantal woningen dat tussen 2026-2035 nu voorgesteld wordt te bouwen, is volgens hen ook lang niet voldoende om aan de regionale opgave te voldoen. (Eerder meldde de Leusder Krant al dat het bouwtempo vanaf 2025 verdubbeld wordt.) „Een consequentie is dat Leusdense

senioren steeds vaker gedwongen zullen worden om de door hen gewenste woonvorm buiten Leusden te gaan zoeken. Dit is nu al het geval. Diverse Leusdenaren zijn in de afgelopen periode naar Amersfoort vertrokken omdat daar momenteel wel veel senioren-appartementen gebouwd worden."

Een andere consequentie die de ouderenbonden vrezen van te weinig woningbouw voor senioren, is dat op termijn de provincie niet met de 'karige' Leusdense bouwplannen akkoord gaat en dat voor Leusden er een herindeling dreigt. „Dan

is straks Leusden een wijk van Amersfoort. Dit laatste wenst geen enkele inwoner van Leusden, hetgeen in diverse andere onderzoeken meerdere malen is vastgesteld."

Donderdag 20 mei wordt in de informatieronde van de gemeenteraad het onderwerp toekomstige woningbouw aan de orde gesteld. „De zaak is te belangrijk om het alleen aan de gemeenteraadsleden over te laten. De samenwerkende Leusdense ouderenbonden willen graag dat hun stem ook wordt gehoord. Het gaat ons allen aan, nu of straks zijn we allemaal 'senior'."

A portrait of Janice Roopram, a woman with long brown hair, smiling. She is wearing a dark blue blazer over a light pink top with a bow. The background is a blurred outdoor setting with water and a bridge.

Hart voor Den Haag realiseert een Knarrenhof

Hart voor Den Haag / Groep de Mos raadslid Janice Roopram

22 mei 2021, 09:53 uur

Politiek

In een Knarrenhof kijken bewoners naar elkaar om en daardoor kunnen ouderen zo lang mogelijk thuis blijven wonen. Ontmoeting en onderlinge betrokkenheid worden versterkt en eenzaamheid tegengegaan. Afgelopen donderdag werd een Hart voor Den Haag motie die hiertoe opriep om zo'n woonvorm in Den Haag te lanceren aangenomen.

Tijdens de beraadslaging in de commissie Samenleving over het actieprogramma Seniorvriendelijk Den Haag 2020 – 2022 heeft Hart voor Den Haag / Groep de Mos raadslid Janice Roopram (foto) onder meer gevraagd naar de woonvormen voor senioren. Indien er in de commissie Ruimte het debat wordt gevoerd over senioren en huisvesting vraagt ook raadslid William de Blok wanneer Den Haag een woonvorm zal realiseren zoals Ben Oude Nijhuis en de Knarrenhofjes.

Het aantal Haagse senioren zal de komende jaren toenemen. In 2020 woonden er bijna 80.000 inwoners van 65 jaar en ouder in onze stad. Naar verwachting zal dit aantal oplopen tot 120.000 senioren in 2040. Dat is 20% van de Haagse bevolking en bijna een verdubbeling ten opzichte van 2010. Het overgrote deel van deze senioren woont, vaak naar eigen wens, thuis. Dit wordt ook aangegeven in het actieprogramma Seniorvriendelijk Den Haag. De stijging van het aandeel zelfstandig wonende senioren betekent dat de stad verandert.

Den Haag heeft zich sinds 2014, als eerste Nederlandse stad, zich aangesloten bij het wereldwijde netwerk van seniorvriendelijke steden. De Wereldgezondheidsorganisatie (WHO) heeft samen met senioren in kaart gebracht waaraan een seniorvriendelijke stad moet voldoen.

“De vergrijzing heeft grote gevolgen voor onder meer de woningmarkt en zorg. Ouderen blijven het liefst zo lang mogelijk zelfstandig wonen en verhuizen op hoge leeftijd dan ook niet of nauwelijks. De Knarrenhof is ideaal voor een senior die zelfstandig wil blijven wonen en die steeds minder of niet op mantelzorg en kinderen wil terugvallen,” zegt Janice Roopram.

Knarrenhof is de combinatie van de hofjes van vroeger met het gemak van heden. Hierdoor ontstaat een uniek concept van veilig wonen met veel privacy en tegelijkertijd alle voordelen van samenwonen. Knarrenhof is namelijk bedoeld voor mensen die het leuk vinden elkaar af en toe te helpen, maar hierin geen verplichting willen. Het is immers geen woongroep. Wel is het een vrijblijvende gemeenschap waar je van elkaars kennis/kunde en gezelschap profiteert. De Meergeneratiehofjes zijn bedoeld voor mensen van 19 tot 109 jaar. Zo kunnen starters, oudere jongeren, jongere ouderen & senioren onder elkaar wonen in een levendige gemeenschap waar men elkaar kent. Hier helpt men aardige burens waar nodig middels vooral veel aandacht voor elkaar.

In de Woonagenda is opgenomen dat de gemeente actief aan de slag gaat met marktpartijen om nieuwe huisvestingsvormen voor ouderen te realiseren, zoals kleinschalige woonvormen en groepswonen. “Het is tijd om boter bij de vis te leveren. De gemeente zegt Collectief Particulier Opdrachtgeverschap in Den Haag te omarmen. Dat is precies wat de Knarrenhofjes zijn. Dus aan de slag ermee,” zegt raadslid William de Blok.

“Belangstellenden voor Knarrenhof zijn sociale mensen die snel klaar staan voor anderen en dat wil je vooral nu in deze tijden van corona toch kunnen realiseren in onze mooie stad voor de ‘kwetsbaren’ onder ons,” aldus Janice Roopram.

Raadsleden William de Blok en Janice Roopram zijn in gesprek met Stichting Knarrenhof. Zij hebben vernomen dat er in Den Haag zo’n 600 geïnteresseerden zijn die zich hebben aangemeld bij de stichting.



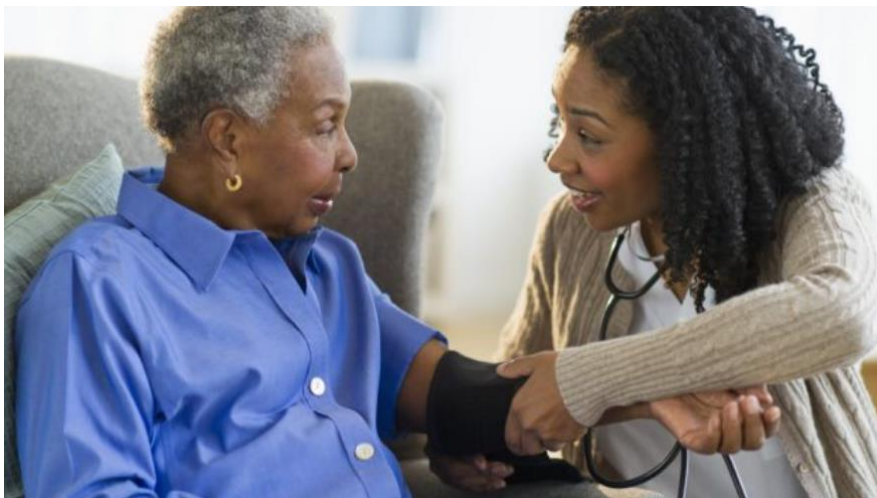
Tweet



Kees de Graaf 🌹 🙌 🎸
@KaBeDeGe

Mooi artikel over meergeneratiehof Zuidlaarderhof. Interview met @knarreprak in @KrantTynaarlo. Planontwikkeling voor PBH-terrein kan van start. Op naar de gemeente @tynaarlo!





Hofje voor 'krasse knarren' die zo lang mogelijk zelfstandig willen blijven wonen

🕒 21 mei 2021, 15:43 👤 Door Redactie Den Haag FM
Meer in [FACEBOOK NIEUWS](#)

Den Haag moet een eigen Knarrenhof krijgen. In zo'n hofje wonen ouderen die voor elkaar zorgen en daardoor langer zelfstandig kunnen blijven wonen. De gemeente Den Haag gaat in gesprek met de stichting Knarrenhofjes, om zo een eigen hofje voor ouderen in de stad op te zetten.

In een Knarrenhof kijken bewoners naar elkaar om en daardoor kunnen ouderen zo lang mogelijk thuis blijven wonen. Ontmoeting en onderlinge betrokkenheid worden versterkt en eenzaamheid tegengegaan.

Het idee komt van de raadsleden Janice Roopram en William de Blok van Hart voor Den Haag/Groep de Mos en PVV-raadslid Sebastian Kruis. Hun plan is donderdag door de gemeenteraad aangenomen. Volgens de raadsleden is er voldoende animo: zo zijn er ongeveer 600 Haagse geïnteresseerden die zich hebben aangemeld bij de stichting Knarrenhof.

120.000 Haagse senioren in 2040

‘De vergrijzing heeft grote gevolgen voor onder meer de woningmarkt en zorg’, zegt raadslid Roopram. ‘Ouderen blijven het liefst zo lang mogelijk zelfstandig wonen en verhuizen op hoge leeftijd dan ook niet of nauwelijks. De Knarrenhof is ideaal voor een senior die zelfstandig wil blijven wonen en die steeds minder of niet op mantelzorg en kinderen wil terugvallen.’

Het aantal Haagse senioren zal de komende jaren toenemen. In 2020 woonden er bijna 80.000 inwoners van 65 jaar en ouder in onze stad. Naar verwachting zal dit aantal oplopen tot 120.000 senioren in 2040. Dat is 20 procent van de Haagse bevolking en bijna een verdubbeling ten opzichte van 2010. Het overgrote deel van deze senioren woont, vaak naar eigen wens, thuis. Dit wordt ook aangegeven in het actieprogramma Seniorvriendelijk Den Haag. De stijging van het aandeel zelfstandig wonende senioren betekent dat de stad verandert.

MOTIE

Knarrenhofjes in Den Haag

AANGENOMEN



www.hartvoordenhaag.nl

Hart voor Den Haag
Groep de Mos



TV: Voorhouters willen speciaal hofje voor senioren: een knarrenhof

16 mei 2021

Voorhout – Oudere mensen die nog wel zelfstandig kunnen wonen maar niet afhankelijk zijn van mantelzorgers omdat de buurman aan de ene kant en de buurvrouw aan de andere kant een handje meehelpt. Het klinkt te mooi om waar te zijn maar de woongroep is al gerealiseerd in bijvoorbeeld Zwolle en Zeewolde. Nu zijn ook Lisse en Teylingen aan de beurt. Tenminste, als het aan de initiatiefgroep Knarrenhof Voorhout ligt.

In een knarrenhof voor senioren kijken bewoners naar elkaar om en daardoor kunnen ouderen zo lang mogelijk thuis blijven wonen, worden ontmoeting en onderlinge betrokkenheid versterkt en eenzaamheid tegengegaan, zo geeft de initiatiefgroep aan in een brief aan B&W en gemeenteraad. Met een knarrenhof komen er eengezinswoningen vrij voor jonge gezinnen en het werkt ook kostenbesparend voor de gezondheidszorg.

Volgens de initiatiefgroep zou Nieuw Boekhorst een ideale locatie zijn voor een Knarrenhof. Het probleem is volgens de groep dat de gemeente geen grond in bezit heeft op het terrein, maar alles is opgekocht door vijf projectontwikkelaars.

‘Wij vragen steun van de gemeente maar steun is niet voldoende: we vragen ook om met een plan te komen zodat er zelfbouw in het nieuwe gebied gerealiseerd kan worden’, aldus Martine de Ket, één van de initiatiefnemers.

Of dit mogelijk is op Nieuw Boekhorst weet wethouder Marlies Volten nog niet. Ze wil dat eerst met de gemeenteraad bespreken en benadrukt dat er een woonprogramma is met veel groepen die een plekje zoeken.

‘Er is behoefte aan een diversiteit van woningen: zowel voor jongeren als voor ouderen zien we dat er veel belangstelling is voor zo’n woonwijk. We staan wel open voor nieuwe initiatieven, we willen een woonwijk bouwen waar plek is voor iedereen.’

Martine de Ket (56 jaar): ‘Zelf zou ik er heel graag in willen wonen. Dat is niet omdat ik nu zo verschrikkelijk oud ben, maar omdat ik ruimte wil maken voor jongeren. Nu wonen we in een te groot huis.’

Voorbijganger Hans Kroon (58 jaar), vindt zichzelf nog te kras: ‘ik identificeer mij wellicht nog niet zo met mijn leeftijdgenoten.’ Annie Bakx is 81 maar ziet het nu ook nog niet voor zich. Ze is nog goed ter been en kan nog wandelen en fietsen. ‘Maar als dat minder wordt dan zou het me wel wat lijken.’

Langer op jezelf wonen met 'knarrenhof' in Teylingen: 'Oude krasse knarren die elkaar kunnen helpen'



Hilde Verweij

15 mei, 12:30 • 2 minuten leestijd



Initiatiefnemer Martine de Ket op het landgoed Nieuw Boekhorst

Initiatiefnemer Martine de Ket op het landgoed Nieuw Boekhorst

© Omroep West

TEYLINGEN - Oudere mensen die nog wel zelfstandig kunnen wonen, maar niet afhankelijk zijn van mantelzorgers omdat de buurman aan de ene kant en de buurvrouw aan de andere kant een handje meehelpt. Het klinkt te mooi om waar te zijn. Dat soort woongroepen zijn al gerealiseerd in bijvoorbeeld Zwolle en Zeewolde. Nu zijn ook Lisse en Teylingen aan de beurt. Tenminste, als het aan de initiatiefgroep Knarrenhof Voorhout ligt.

In een knarrenhof kijken bewoners naar elkaar om en daardoor kunnen ouderen zo lang mogelijk thuis blijven wonen. Ontmoeting en onderlinge betrokkenheid worden versterkt en eenzaamheid tegengegaan, zo geeft de initiatiefgroep aan in een brief aan het college en de gemeenteraad. Met de brief hopen ze druk uit te oefenen om de komst van een knarrenhof te realiseren. 'Met een knarrenhof komen er eengezinswoningen vrij voor jonge gezinnen en het werkt ook kostenbesparend voor de gezondheidszorg', stelt de groep.

Volgens de initiatiefgroep zou Nieuw Boekhorst in Voorhout een ideale locatie zijn. Dat gebied, een poldergebied waar vroeger ook het kasteel Boekenburgh heeft gestaan, wordt de komende jaren ontwikkeld tot de nieuwste wijk van Voorhout. De plannen voor Nieuw Boekhorst worden het komende jaren gevormd. Daar wil de groep ook graag een knarrenhof in terug zien.

Teylingen wil een Knarrenhof

Of dit mogelijk is op Nieuw Boekhorst weet wethouder Marlies Volten nog niet. Ze wil dat eerst met de gemeenteraad bespreken en benadrukt dat er een woonprogramma is met veel groepen die een plekje zoeken. 'Er is behoefte aan een diversiteit van woningen: zowel voor jongeren als voor ouderen zien we dat er veel belangstelling is voor zo'n woonwijk. We staan wel open voor nieuwe initiatieven, we willen een woonwijk bouwen waar plek is voor iedereen.'

De 56-jarige Martine De Ket, één van de initiatiefnemers, zou er zelf ook heel graag willen wonen. 'Dat is niet omdat ik nu zo verschrikkelijk oud ben, maar omdat ik ruimte wil maken voor jongeren. Nu wonen we in een te groot huis.' Voorbijganger Hans Kroon (58 jaar), vindt zichzelf nog te kras: 'Ik identificeer mij wellicht nog niet zo met mijn leeftijdgenoten.' Annie Bakx is 81, maar ziet het nu ook nog niet voor zich. Ze is nog goed ter been en kan nog wandelen en fietsen. 'Maar als dat minder wordt, dan zou het me wel wat lijken.'



▲ Zo ziet de Aahof in Zwolle er nu uit, de eerste knarrenhof in Nederland. Geen auto's voor de deur maar een groen hofje. © Stichting Knarrenhof

Knarrenhof Harderwijk vanwege parkeerperikelen van de kaart geveegd, of toch niet?

De meer dan 160 ouderen in Harderwijk die hopen op een eigen plekje in het Waterfront zijn teleurgesteld, net als de landelijke Stichting Knarrenhof. Het lijkt er niet van te komen met die specifieke woonvorm voor ouderen. „Zeg dan gewoon dat je geen knarrenhof wil.”

Teake Dijkstra 12-05-21, 06:00 Laatste update: 12-05-21, 11:08

‘Een beetje shocking is het wel’, zegt Herman Hoogstraat van de Stichting Knarrenhof over het bericht van de gemeente Harderwijk dat in het Waterfront geen plek is voor dit initiatief. Zo’n knarrenhof met z’n eigen opzet en ruimtebeslag past niet in ‘het stedenbouwkundig plan’, stellen burgemeester en wethouders.



de omroep van de bollenstreek!

Nieuws

Teylingen

Voorhout

Zorgen over Knarrenhof

6 mei 2021



Voorhout – De initiatiefgroep Knarrenhof Voorhout maakt zich zorgen over de mogelijkheid tot deze woonvorm in hun woonplaats. Dat melden zij in een brief aan college en gemeenteraad van Teylingen.

Knarrenhof is een woonvorm voor ouderen die zo lang mogelijk zelfstandig willen wonen, zonder afhankelijk te zijn van derden. Knarrenhofbewoners helpen elkaar waar nodig. Volgens de initiatiefgroep zou Nieuw Boekhorst een ideale locatie zijn voor een Knarrenhof. Dat zou gebeuren via collectieve zelfbouw. Omdat Nieuw Boekhorst wordt ontwikkeld door projectontwikkelaars, is de angst dat de Knarrenhof geen grond zal kunnen verwerven in het gebied.

Zij vragen de gemeenteraad in de gebiedsvisie op te nemen dat minimaal 10% van de woningen bestemd is voor collectieve zelfbouw. Alleen dan zou Knarrenhof Voorhout een kans van slagen hebben, aldus de initiatiefgroep.

Samenwerking Zuidlaarderhof en Knarrenhof bezegeld

ZUIDLAREN - Met het ondertekenen van de samenwerkingsovereenkomst hebben Ingeborg Visscher (Initiatiefgroep Zuidlaarderhof) en Peter Prak (Stichting Knarrenhof Nederland) de basis gelegd voor de gezamenlijke ontwikkeling van een 'meergeneratiehof' op het PBH-terrein in Zuidlaren.



Met dit project wordt ingezet op compact, betaalbaar, duurzaam en samen wonen – voor mensen van alle leeftijden. De komende worden de plannen verder uitgewerkt en voorgelegd aan de gemeente Tynaarlo.

De herontwikkeling van het voormalige beursterrein van de Prins Bernhardhoeve (PBH) in Zuidlaren (een kleine 20 hectare groot) biedt geweldige kansen. Ook om het wonen in Zuidlaren een stevige impuls te geven. Er is veel behoefte aan betaalbare woonruimte. Om die reden is in 2020 de Initiatiefgroep Zuidlaarderhof opgericht: een groep mensen die op het PBH-terrein een 'meergeneratiehof' wil ontwikkelen. Dat is een intiem woonbuurtje waar jong en oud(er) samenwonen, op basis van een gedeelde interesse in duurzaamheid, natuur en 'naoberschap'. De groep heeft hiervoor een visie ontwikkeld die in juni 2020 is aangeboden aan het gemeentebestuur van Tynaarlo.

Niet lang daarna zijn de contacten ontstaan met de landelijk werkende Stichting Knarrenhof Nederland. Deze stichting ontwikkelt op een aantal plekken in Nederland meergeneratiehofjes en wil ook graag in de gemeente Tynaarlo projecten realiseren. In Eelde is een eerste ontwikkeling op gang gekomen (locatie Bladergroenschool) en voor Zuidlaren lijkt de PBH-locatie een prima plek. Omdat de ambities van Zuidlaarderhof en Knarrenhof sterk overeenkomen, is besloten de krachten te bundelen en samen op te trekken – met name richting de gemeente Tynaarlo. De gemeente is eigenaar van de grond op het PBH-terrein en zal beslissen welke partijen hier woningen mogen ontwikkelen.

De samenwerkingsovereenkomst voor het meergeneratiehof Zuidlaarderhof vormt de komende tijd de basis voor de verdere planontwikkeling. Ook zal op korte termijn het overleg met de gemeente Tynaarlo worden geopend om te onderzoeken hoe dit initiatief een plek kan krijgen in het gebied.

Knarrenhof als middel om vergrijzing het hoofd te bieden: Bewoners en landelijke stichting slaan handen ineen voor betaalbaar wonen in Zuidlaren

PREMIUM

De initiatiefnemers van Zuidlaarderhof slaan de handen ineen met de landelijke stichting Knarrenhof, in de hoop hun droom te realiseren op het voormalige evenemententerrein van de Prins Bernhardhoeve.



Aan een tafeltje op het terrein van de voormalige Prins Bernhardhoeve ondertekenen Peter Prak van stichting Knarrenhof en Ingeborg Visscher van de initiatiefgroep Zuidlaarderhof de samenwerkingsovereenkomst. Op de achtergrond Ingeborgs medestanders Maaïke Martens (rechts) en Liesbeth van Koelen en haar hond Bibi. Foto: DVHN

Arnoud Bodde · 2 mei 2021, 19:43 · [Drenthe](#)

Ingeborg Visscher (31) is een van de drijvende krachten van Zuidlaarderhof, de initiatiefgroep die graag wil wonen op het voormalige evenemententerrein van de Prins Bernhardhoeve. „Tien of twintig procent” van de 17 hectare grond hebben ze nodig om een hofje te bouwen, voor een stuk of vijftientwintig à dertig bescheiden woningen. Maar niet per se *Tiny*, zoals dat de laatste jaren in zwang komt.

De betonnen vlakte in Zuidlaren is geduldig, papieren plannen zijn dat ook en de gemeente wekt evenmin de indruk heel veel haast te hebben.

Van Kooten & De Bies krasse knarren

Mede om vaart te maken heeft Zuidlaarderhof de krachten gebundeld met de landelijke Stichting Knarrenhof, van roerganger Peter Prak. De naam roept nog wel eens het beeld op van hulpbehoevende ouderen, maar is ontleend aan Van Kooten & De Bies 'krasse knarren'. Daar wordt het al wat vitaler van.

Prak is gespecialiseerd in woongemeenschappen voor en door ouderen, koopwoningen gemengd met sociale huur en ook ruimte voor jongeren, starters op de woningmarkt zoals Visscher, bijvoorbeeld.

Visscher is geboren en getogen in Zuidlaren. Haar vader plaatste vroeger keukenblokken voor beurzen in de toenmalige Prins Bernhardhoeve. Ze zou hier graag „betaalbaar en duurzaam” wonen, op het met onkruid begroeide leeggetrokken PBH-terrein.

‘Mensen hebben behoefte aan aanspraak’

„Ik merk dat mensen in Zuidlaren behoefte hebben aan aanspraak en omgang met elkaar”, zegt ze. „Het spontane wordt gemist. Zuidlaren was altijd gezellig, maar is nu zo groot geworden dat de identiteit een beetje verloren gaat. Ik hoop dat we met zo’n buurtje dat gevoel terug kunnen krijgen. Wij hebben heel veel creativiteit en Peter en zijn mensen hebben heel veel expertise.”

„De overheid treedt terug”, steekt Prak van wal. „Er komen steeds minder mantelzorgers. De enige manier om de toekomst tegemoet te treden is door het accent te leggen op sociale netwerken. Een Knarrenhof is niet meer dan het bouwen van kleine dorpjes of gemeenschappen waar mensen elkaar kennen. De grootste die we hebben gebouwd bestaat uit dertig woningen. Als je elkaar niet meer kent, kun je elkaar ook niet meer helpen.”

Onlangs schreef hij samen met onder anderen een aantal professoren een brief aan de Tweede Kamer en de formateur, over ‘de vergrijzing die er aankomt’. „We verhogen in Nederland de dijken naar het vermoedelijke zeespiegelniveau van 2060, maar in 2035 zitten we op de top van de vergrijzing en daar doen we in mijn ogen niks voor.”

Volgens Prak blijkt uit cijfers dat de vergrijzing geen piek is, maar een hoogvlakte. „Die duurt van 2035 tot 2067. En dan pas vlakt-ie af.”

‘Een Knarrenhof bespaart de gemeente 800 euro per woning per jaar’

Ja, die Knarrenhofjes kunnen onderdeel zijn van een oplossing, is zijn betoog. Hij strooit met cijfers. „Een Knarrenhof, een gemeenschap waar mensen meer naar elkaar omkijken, bespaart de gemeente 800 euro per woning per jaar op de Wet maatschappelijke ondersteuning. En onze woningen hebben de badkamers standaard beneden, hebben trapliften. Vaak zie je bij grotere gemeenten waar vastgoed belangrijk is, zoals in Groningen, dat ze zeggen: een toekomstige besparing bij een andere afdeling? Daar koop ik niks voor.”

De vraag is of de gemeente bereid is nieuwe vormen van sociale woningbouw te faciliteren.

„Het mooiste is als de gemeente hier een kans in ziet”, zegt Prak. „Voor jongeren, senioren, meer groen. Het is een burgerinitiatief. Maar we zullen ook heel snel over geld moeten gaan praten. Als een deel van de gemeente denkt: we moeten geld verdienen en dit Knarrenhofplan is een linkse hobby en kost alleen maar geld, ja, dan kom je niet verder. Kijk, het is niet zo dat wij gezamenlijk niets kunnen betalen voor de grond, maar het zal niet de hoofdprijs moeten zijn.”

‘Ontzettend veel animo’ in Zuidlaren

Visscher: „We gaan samen de balans opmaken, wat wel en niet mogelijk is, en dan sturen we een plan aan de gemeente. Er is ontzettend veel animo. Overal uit Zuidlaren komen geluiden dat er zo’n buurtje moet komen. Om Zuidlaren heen is heel veel sprake van villabouw. Kijk naar Eelderwolde. Waarom zou je dat hier ook nog een keer willen?”

Voordat gemeente ‘onomkeerbare besluiten neemt’ over het terrein willen de nieuwe samenwerkingspartners ‘gehoord’ zijn. Prak: „We moeten we de kans hebben gehad om mee te denken. En we kunnen wel zeggen: binnen drie maanden, maar des te meer je dat gaat roepen, des te meer ze bij gemeenten vaak denken: ho, ho, wat denken ze wel niet?!”

Seinen op groen voor Knarrenhof in Emmen

JAN WILLEM HORSTMAN

EMMEN De bouw van een zogeheten Knarrenhof in de Emmerwijk Emmermeer is een stap dichterbij. Tegen het ontwerpbestemmingsplan zijn geen bezwaren binnengekomen.

Het gaat om de bouw van 23 woningen in een hofje. De huizen moeten verrijzen op een braakliggend terrein aan de Meerstraat, op de plek waar tot vorig jaar drie verouderde flats stonden. In een Knarrenhof wonen jong en oud door elkaar en kijken ze naar elkaar om. Knarrenhof is ook de naam van de stichting die de plannen in Emmen ontwikkelt. Het wordt de eerste Knarrenhof van deze stichting van onze provincie en er is veel interesse. Er hebben zich 157 liefhebbers gemeld.

Gaat alles volgens plan, dan kan eind dit jaar met de bouw worden begonnen. Van de 23 te bouwen huizen gaat woningstichting Lefier er 7 verhuren als sociale huurwoning. „De rest wordt vrijwel zeker aangeboden als koopwoning”, zegt Knarrenhof-manager Peter Prak, die in Groningen woont.

De exacte prijzen zijn nog niet bekend, maar het is volgens hem beslist niet de bedoeling om in de huidige overspannen woningmarkt het onderste uit de kan te halen. „We zijn een stichting en streven dus niet naar winstmaximalisatie. We willen met ons concept fijne woonplekken creëren voor mensen uit verschillende bevolkingsgroepen.”

Wie een woning in een Knarrenhof koopt tegen een prijs die

‘Huizen moeten betaalbaar blijven, ook nu er veel vraag is’

ver onder de marktwaarde ligt, heeft wel te maken met regels die speculatie tegengaan. „Het is niet de bedoeling dat mensen bij ons een huis kopen om die vervolgens binnen de kortste keren met een flinke winst door te verkopen. Ook willen wij dat de kopers er ook daadwerkelijk gaan wonen en het huis niet onder gaan verhuren.”

De stichting Knarrenhof bestaat sinds 2012 en heeft in ons land inmiddels drie Knarrenhofjes gerealiseerd: twee in Zwolle en eentje in Hardenberg. „In Drenthe zijn we nu ook bezig met plannen voor Tynaarlo en Peize.”

Dat er tegen de plannen in Emmen geen bezwaren zijn binnengekomen, verheugt Prak zeer. „Dat is tegenwoordig echt iets bijzonders hoor, als er geen bezwaarschriften bij de gemeente op de mat ploffen. We hebben zelf ook vooraf met de buurt overlegd. Naoberschap is voor ons belangrijk. Naar aanleiding van een opmerking van een omwonende hebben we het plan voor Emmen iets aangepast.”

Prak prijst uitvoerig de opstelling van de gemeente. „Die heeft zich vanaf het allereerste begin heel coöperatief opgesteld. Dat maken wij ook wel eens anders mee.” Prak zegt dat hij inmiddels al op zoek is naar een plek in Emmen om daar een tweede Knarrenhof te kunnen bouwen.

Samenwonen

LEVENDIGE WOONGROEPEN VAN OUDEREN STERK IN OPKOMST

Steeds meer senioren nemen zelf het heft in handen als het om hun toekomst gaat. Zij kiezen voor een woongemeenschap. Belangenvereniging LVGO noemt deze woonvorm zelfs 'booming'. Maar wat houdt het precies in? VRIJ nam een kijkje bij Nieuw Wede in Amersfoort.

door Marjolein Schipper

Tot afschuw van bewoonster Maria Leemreize (72) hebben voorbijgangers het bij het passeren van het Amersfoortse complex Nieuw Wede soms over 'dat bejaardentehuis'. „Er werd zelfs eens gewezen met de opmerking: 'Kijk, daar worden ze beziggehouden!'”

In de koffieruimte klinkt gelach. Niet één van de vijf ogende bewoners ziet eruit alsof hij of zij bezig wil worden gehouden. Integendeel, Wil Kaats is met haar 68 jaar de jongste aanwezige en Cor Stapel (94) de oudste. Elke maandagochtend is er overleg. Van de veertig bewoners wordt wel verwacht dat ze daarbij aanwezig zijn. Er komen praktische zaken aan de orde zoals het tuinonderhoud en klussen aan de panden.

Ook gezellige initiatieven passeren de revue. Wie gaat er morgen mee naar het museum? Soms wordt een harde noot gekraakt, want knelpunten (verkeerd gebruik van de gft-bak!) kun je beter maar meteen aanpakken, is de ervaring. Als je je aan elkaar gaat ergeren, zou de woongemeenschap immers snel instorten.

Het doel is gemeenschappelijk wonen dóór ouderen en niet vóór ouderen. Een belangrijk verschil. Alle deelnemers hebben een zelfstandige, eigen woning, hier in Amersfoort strategisch gesitueerd rond een grote binnentuin. Gedeeltelijk (sociale) huur, gedeeltelijk koop, altijd met eigen tuin of balkon.

Daarnaast zijn er gemeenschappelijke ruimtes zoals een terras, de koffieruimte en een logeerkamer die door familie kan worden gehuurd.

KLIK

Wie als 55-plusser in Nieuw Wede wil wonen, komt eerst kennismaken om te zien of het klikt. Voor Wil Kaats was dat vorig jaar. „Er werd gevraagd wat ik precies zocht. Dat was niet zo moeilijk. Ik heb geen kinderen en had na mijn pensioenering simpelweg behoefte aan meer mensen om me heen. Mensen van mijn eigen leeftijd ook. Maar er werd gevraagd wat ik had te bieden. Wilde ik actief meedoen, bijvoorbeeld in de tuingroep, de huurderscommissie of het bestuur? Want dat is een voorwaarde.”

Nieuw Wede wordt namelijk door de bewoners zelf gerund. Wat weer niet betekent dat er onderling mantelzorg wordt verleend. Natuurlijk, even een boodschapje meenemen als de buurman verkouden is, kan altijd.

Langdurige verpleging is echter niet de bedoeling. „Je moet, eventueel met behulp van thuiszorg, zelfstandig kunnen wonen. Als er iemand niet goed wordt, bellen we een ambulance en de kinderen of een ander contactpersoon. Zij moeten het vervolgens oplossen. Eigenlijk leven we hier samen zoals heel goede burens”, legt Angelique Neijssen (69) uit.

Dat betekent dat er in het complex altijd iemand is te vinden met wie een gezellig praatje kan worden gemaakt. Of iemand om ergens lekker te gaan lunchen. „Eén keer in de twee weken is de kookgroep actief. Wie wil meedoen, kookt voor vier anderen en eet zelf ook mee”, zegt Maria Leemreize.

Nieuw Wede valt onder de Landelijke Vereniging Gemeenschappelijk Wonen opplus (LVGO). Hierbij zijn meer dan 200 woongemeenschappen aangesloten en dat worden er in snel tempo elk jaar meer, zegt voorzitter Gabriëlle Verbeek. „Het is heel erg aan het boomen. Steeds meer 55-plussers willen zelf hun woontoeekomst in handen nemen en eenzaamheid voorkomen. Dit

is een fijne manier om samen goed oud te worden. Je leeft volstrekt zelfstandig in een sociale omgeving en je wordt bovendien geprikkeld om zaken te ondernemen.”

EIGEN UITSTRALING

„Het gevoel dat je bij mensen hoort”, dat is hoe de bewoners van Nieuw Wede het omschrijven. Verbeek beaamt dat. „Het is iets tussen goede burens en goede vrienden in. Elke groep heeft ook een eigen uitstraling. In de groep in Den Bosch hechten ze aan cultuur en samen uitgaan, in Amsterdam ligt het zwaartepunt op duurzaamheid en in Amersfoort op de groene omgeving.”

Op het terrein van Nieuw Wede valt inderdaad de werkelijk per-

fect onderhouden – twee bewoners zijn druk aan het snoeien – en weelderig groeiende en bloeiende gemeenschappelijke tuin op. Die was vanaf het begin in 1990 heel belangrijk.

Cor Stapel (94) is bewoonster van het eerste uur en was in de jaren 80 bij de oprichting betrokken, een proces van vijf jaar. „Bij de start hadden we zelfs een moestuin!” weet Cor.

„Er zijn nog foto's van kisten met geogste appels en er waren plannen om geiten en kippen te houden. Dat is er nooit van gekomen. De regels waren in het begin heel streng, juist omdat de initiatiefnemers bang waren dat het anders een rommelte zou worden. Als je de gemeenschappelijke ruimte in wilde, moest je



'Actief
meedoen
is een
voorwaarde'

als goede buren

Nieuwe
bewoners
brengen
dynamiek



© DE TELEGRAAF ILLUSTRATIE MARIUS STEENBERG

Liever seniorenorpje

Woongemeenschappen zijn slechts een van de vele vormen tussen compleet zelfstandig wonen aan de ene kant en de zorginstelling aan de andere kant. Het spectrum is breed: serviceflats, aanleunwoningen en mantelzorgwoningen zijn gerenommeerd, 'gestippeld wonen' en harmonica-woningen (woongroepen waarbij de leden verspreid over een complex wonen) wat minder. Heel bekend is het fenomeen Knarrehof, eigenlijk het oude hofje in een nieuw en modern jasje. Initiatiefnemer Peter Prak laakt het beleid om vooral woningen voor gezinnen te bouwen. „Als je voor senioren bouwt, komt er veel meer beweging op de woningmarkt. Zij laten namelijk grote huizen achter voor mensen met kinderen, die op hun beurt weer kleinere huizen

voor starters achterlaten.“ Senioren hebben heel andere wensen dan de meeste projectontwikkelaars veronderstellen, aldus Prak. „Er wordt altijd maar gedacht dat ouderen in een appartementje willen zitten. Terwijl ze over het algemeen inderdaad graag gelijkvloers wonen, maar het liefst met een kleine tuin en een verdieping met ruimte voor opslag en een logeerkamer voor de kinderen of kleinkinderen.“ De groeiende belangstelling voor woongemeenschappen en Knarrehofjes verklaart hij uit de behoefte aan een sociale omgeving met gelijkgestenden. „Wat heb je er als oudere aan om tussen gezinnen te wonen? Die mensen zijn de hele dag aan het werk. Liever woon je tussen leeftijdgenoten die ook de tijd aan zichzelf hebben, kleine seniorenorpen.“

om de sleutel vragen.“

Dat is allemaal verleden tijd, net zoals er maar vijf bewoners van dat peille begin over zijn. De rest is overleden of vertrokken naar een woonvorm met meer zorg; slechts een paar deelnemers haakten af. „Het mooie is dat de groep doorlopend in beweging is. Regelmatig komt er weer een nieuwe bewoner die frisse plannen of initiatieven inbrengt. Die dynamiek houdt het levendig“, zegt Carla Ossendrijver (85). Van overleden bewoners wordt op een bijzondere manier afscheid genomen. Bewoner Bob Ramak (79): „Sommigen willen

graag van hieruit worden begraven, anderen weer niet. Altijd is er een ceremonie met muziek waarbij we allemaal in een kring zitten. Vervolgens mag iedereen die dat wil, iets over de dode zeggen. Heel mooi en bijzonder; ook dat er op die manier afscheid van je wordt genomen.“

LIEFDE

Met de nieuwe aanwas wijzigt het wensenpakket van de bewoners. „Senioren van nu zijn veel meer gewend zelf te kiezen hoe ze willen wonen en leven“, weet Hanneke den Hoed (70). Zelf kwam zij voor de liefde richting

Nieuw Wede; zij kon enige jaren geleden een woning naast haar nieuwe partner krijgen. Latten komt vaker voor in het complex, samenwonen doen eigenlijk alleen bestaande paren.

De koffieochtend loopt ten einde en iedereen gaat zijn weegs. Oudste bewoner Cor memoreert nog even haar scherp haar motieven om 31 jaar geleden voor de woongroep te kiezen. Zij was zelfs een van de eersten die zich toen bij de net opgerichte LVGO meldde.

„Ik wist dat ik heel eenzaam zou worden als ik ergens alleen in een straatje zou gaan wonen. Ik ben namelijk een eenzelganger en juist dan moet je actie ondernemen om eenzaamheid te voorkomen.“

Knarrenhof

Twee actuele ontwikkelingen.

Schouwen-Duiveland vergrijsst snel en de woningmarkt zit volledig op slot. Je zou denken dat wanneer particulieren dan met het idee komen een Knarrenhof te realiseren (eigen-tijdse woonvorm voor ouderen) dat zo iets bij de gemeente met een rode loper wordt binnen gehaald.

Maar dat is niet het geval. De initiatiefnemers voelen zich vanaf dag één tegengewerkt door de gemeente (lees: ambtenaren). Plannen werden afgekeurd en nu geven ze de pijp aan Maarten.

De gemeente zal op een onorthodoxe manier met het vraagstuk van woningnood moeten omgaan. Jonge mensen komen niet meer aan de bak en als die kans er wel is, dan is het de Randstad (die hele andere prijzen gewend is) die de woningen inpikt. Maar het zijn niet alleen de inwoners die bot vangen, ook wethouder Paula Schot wil inzetten op woningbouw om de vergrijzing af te vlakken. Zonder jonge mensen geen arbeidskrachten. Zonder jonge mensen geen omzien naar elkaar, zoals ze dat noemt. Het wordt dus tijd voor een andere manier van denken.

Moeten we de discussie niet weer aan gaan om te bekijken of recreatiewoningen een meer permanente bestemming kunnen krijgen. Beter dan controles uit te voeren en mensen weg te jagen. We weten allemaal dat er heel wat mensen nu in recreatiewoningen zitten. Niet omdat ze crimineel zijn, maar omdat ze een dak boven hun hoofd willen. Op zich geen overdreven wens. Het plaatsen van tiny houses is prima, maar of dat nou de woonvorm is die we willen. De gemeenteraad denkt erover na om de markt vlot te trekken. Om voorrang aan eigen inwoners te geven. Maar dat kan natuurlijk alleen als de gemeente een grondpositie heeft. Dat werkt niet voor de vele andere woningen. Misschien kan er beter een plan ontwikkeld worden om starters financieel te helpen om zo mee te kunnen doen aan de woningmarkt. Gemeentegarantie met lage rente?

Noem het een startersstimulans.

En zeg nou niet op voorhand dat het niet kan. Waar een wil is, is een weg.*

Glas in lood wordt
pas mooi als je er licht
door laat schijnen



Jan ter Haar

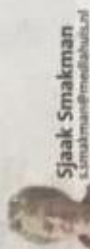
→ REGIO 5

VOOR HET LAATSTE NIEUWS: LEIDSCHDAGBLAD.NL

TIPS EN REACTIES: BOLLENSTREEK@LEIDSCHDAGBLAD.NL

VRIDAG 19 JUNI 2021

Betaalbaarheid staat voorop bij bouw Nieuw Boekhorst



Sjaak Smakman
s.smakman@medialab.nl

Teylingen ■ Betaalbaar bouwen
en ruimte maken voor een zogeheten 'knarrenhof': dat zijn twee belangrijke wensen van de gemeenteraad voor Nieuw Boekhorst. Of er ook ruimte moet komen voor een buurtsuper en sportvelden, is nog even de vraag voor de politiek.

Vorige week werd de intentievereenkomst getekend tussen de gemeente en de ontwikkelaars Ballast Nedam, Heijmans, Novaform, Roostrom Tjhuis en Blokhuis & Syntruis Achmea voor de wijk van 100 woningen. Volgend jaar moet de Noordelijke Randweg klaar zijn, eind

2023 of begin 2024 gaat de eerste paal de grond in. De bouw duurt daarna zo'n acht jaar.

De ambities zijn groot: een wijk met woningen voor alle doelgroepen, met bovendien veel water en groen. En wat dat eerste betreft staat voor de politiek betaalbaarheid ruimschoots op nummer een. Om dat haalbaar te maken moeten er 100 woningen komen, in plaats van de eerder geplande negenhonderd, maar dat is uiteindelijk voor niemand echt een probleem. Alleen: dan moeten er ook wel echt voldoende betaalbare woningen komen.

Middelduur

De vraag is vervolgens wat je daaronder verstaat en hoe de gemeente dat kan bereiken. Bij het Groot Seminarie in Warmond ligt de bovengrens van middelduur op 475.000

euro. „Maar dat is geen middelduur meer. Om daar een hypotheek voor te krijgen moet je een inkomen hebben van 86.000 euro”, aldus PvdA'er Paul Witteman. „Ga als college de uitdaging aan om wat verder te kijken dan je neus lang is. Dat is niet de makkelijkste weg, maar geeft wel het mooiste resultaat.” Hij stond er niet alleen in, waarbij D66 een creëert getal noemde: eenderde van de woningen moet minder dan vier ton kosten, liet Katja Heede weten.

Meer woningen betekent minder ruimte voor groen

De initiatiefgroep voor een knar-

renhof, waarbij jong en oud bij elkaar wonen en elkaar een handje toesteken als dat nodig is, kreeg al eerder een warm onthaal. Er moet toch ergens in Nieuw Boekhorst wel een plekje voor dit plan te vinden zijn, gaf de gemeenteraad in de commissie ruimte het college mee.

Sportvelden

Verder is er het vraagstuk van het groen. Als je meer woningen bouwt, is er hoe dan ook minder ruimte voor groen. Ga toch eens kijken of er niet een echt landschapspark gerealiseerd kan worden, vroeg het CDA. Daarbij viel het oog van meerdere partijen op de geprojecteerde sportvelden. Zijn die nou wel nodig met het straks veel grotere sportpark Elsgaest binnen handbereik, is daarbij de vraag. En welke vereniging moet daar dan straks gaan zitten,

voegde GroenLinkser Don Verhoeff daar nog aan toe. Het college komt daar nog uitgebreid op terug, zeggende de wethouders Mariëtte Volten en Arno van Kempen toe. Tenslotte zijn er ook vraagtekens bij de geplande buurtwinkel. Vraag is of die niet leeg komt te staan omdat de concurrentie van de Albert Heijn, Plus en Aldi te groot blijkt te zijn.

Allemaal vragen waar de komende tijd nog antwoorden op moeten komen. Waarbij twee dingen heel belangrijk zijn, benadrukte Volten: geef als gemeenteraad aan wat echt harde voorwaarden zijn en wat onderhandelbaar is, en trek daarbij als politiek een lijn om het college rugdekking te geven. Alle grond is immers in handen van de ontwikkelaars en dat betekent, zo benadrukte PvdA'er Paul Witteman, „dat je als gemeente met 1-0 achter staat”.

Voor het allerlaatste nieuws: www.wereldregio.nl

Geen Knarrenhof meer



ZIERIKZEE Na drie jaar leggen de initiatiefnemers voor een Knarrenhof in Zierikzee het bijltje erbij neer. Zwaar teleurgesteld in de gemeente. Een Knarrenhof is een eigentijdse, particuliere woonvoorziening voor ouderen zoals dat in het land steeds vaker wordt ontwikkeld.

Het idee is was het te ontwikkelen aan de Grachtweg in Zierikzee waar nu de school de Meie (foto) zit. Die gaat mee met de nieuwbouw van Pieter Zeeman. Maar de gemeente wilde niet verder gaan dan elf wooneenheden. Te weinig voor een goede exploitatie zo vinden de initiatiefnemers. Meer dan honderddertig mensen hadden te kennen gegeven het te zien zitten. Maar

het was alleen haalbaar met meer dan twintig woningen.

Ook een plek in de Noorderpolder was niet haalbaar. De grond was er te duur en de ontwikkelaar zag het niet zitten. „In een telefonisch overleg met de provincie werd aangegeven dat een gemeente mogelijkheden heeft om af te wijken van de provinciale afspraken, echter dat het dossier Noorderpolder de gemeente weinig ruimte geeft voor extra woningbouw”, zo luidt de teleurgestelde reactie. De initiatiefnemers hebben hun achterban deze week geïnformeerd. Burgemeester en wethouders hadden in april al dit besluit genomen, maar was met deze informatie daarmee niet actief naar buiten getreden. •

Onderhandelingen Knarrenhof Leyenseweg mislukt

Er was aanvankelijk bereidheid bij projectontwikkelaarcombinatie om tegemoet te komen aan de wens van een honderdtal inwoners van De Bilt om op het terrein van het voormalig politiebureau aan de Leyenseweg een 'Knarrenhof' te realiseren.

De gemeente is nog steeds zeer positief over het plan.

Maar toch mislukten de onderhandelingen over de invulling van het plan. De groep Biltse Knarrenhof gaat nu, gesteund door gemeente en de landelijke Stichting Knarrenhof, op zoek naar een andere plek in De Bilt of Bilthoven. Frans Poot vertelde in een artikel in juli 2020: 'Het begrip Knarrenhof komt van het duo van Kooten en de Bie, die spraken over 'krasse knarren', oftewel vitale ouderen. Er is een landelijke stichting De Knarrenhof, die (nieuwe) initiatieven steunt met advies. Inmiddels lopen er in meerdere gemeenten dergelijke initiatieven'. In deze gemeente is het initiatief ontstaan vanuit meerdere bewoners, ondersteund door de Wijkvereniging

Vogelzang, die betrokken is bij de inspraak over de bouwplannen rond het oude politiebureau.

Gemeenschap

Herman Verschuren (Biltse Knarrenhofgroep): 'In een knarrenhof ontstaat een uniek concept van veilig wonen met veel privacy en tegelijkertijd alle voordelen van samenwonen. Het concept is bedoeld voor mensen die het leuk vinden elkaar af en toe te helpen, maar hierin geen verplichting willen. Het is immers geen woongroep. Wel is het een vrijblijvende gemeenschap, waar je van elkaars kennis/kunde en gezelschap profiteert. Dit is ideaal voor de moderne senior, die zelfstandig wil

blijven en die steeds minder op mantelzorg en kinderen kan terugvallen. Zie voor meer informatie www.knarrenhof.nl.

Belangstelling

Bij het van start gaan van dit initiatief bleek veel belangstelling, vooral na publicaties in de lokale pers. Ruim honderd inwoners van gemeente De Bilt meldden zich. Juist nu er veel in beweging is rond wonen in de gemeente, kunnen zij ondanks de teleurstelling over het teloor gaan van deze kans, erop rekenen dat de initiatiefgroep doorgaat met zoeken, daarbij verzekerd van de steun van het gemeentebestuur. [HvdB]



'Wij willen hier graag wonen'; dat laat niets aan duidelijkheid te wensen over. [foto juli 2020 Frans Poot].



WONINGMARKT

'Ouderenhuisvesting is dé oplossing voor woningnood'

Rob de Lange 7 mrt 15:00

Verleid ouderen om te verhuizen en je speelt alleen al in Amsterdam 40.000 woningen vrij voor starters, onderwijzers, politiemensen of zorgpersoneel. Maar doe het wel in samenspraak met ouderen. Dat is kort samengevat het advies aan het gemeentebestuur van Eelco Damen (1955), de voormalig voorzitter raad van bestuur bij Cordaan.



© DE TELEGRAAF

ILLUSTRATIE MARIUS STEENBERGEN

Liever seniorendorpje

Woongemeenschappen zijn slechts een van de vele vormen tussen compleet zelfstandig wonen aan de ene kant en de zorginstelling aan de andere kant. Het spectrum is breed: serviceflats, aanleunwoningen en mantelzorgwoningen zijn gerenommeerd, 'gestippeld wonen' en harmonica-wonen (woongroepen waarbij de leden verspreid over een complex wonen) wat minder.

Heel bekend is het fenomeen Knarrenhof, eigenlijk het oude hofje in een nieuw en modern jasje. Initiatiefnemer Peter Prak laakt het beleid om vooral woningen voor gezinnen te bouwen.

„Als je voor senioren bouwt, komt er veel meer beweging op de woningmarkt. Zij laten namelijk grote huizen achter voor mensen met kinderen, die op hun beurt weer kleinere huizen

voor starters achterlaten.”

Senioren hebben heel andere wensen dan de meeste projectontwikkelaars veronderstellen, aldus Prak. „Er wordt altijd maar gedacht dat ouderen in een appartementje willen zitten. Terwijl ze over het algemeen inderdaad graag gelijkvloers wonen, maar het liefst met een kleine tuin én een verdieping met ruimte voor opslag en een logeerkamer voor de kinderen of kleinkinderen.”

De groeiende belangstelling voor woongemeenschappen en Knarrenhofjes verklaart hij uit de behoefte aan een sociale omgeving met gelijkgestemden. „Wat heb je er als oudere aan om tussen gezinnen te wonen? Die mensen zijn de hele dag aan het werk. Liever woon je tussen leeftijdgenoten die ook de tijd aan zichzelf hebben, kleine seniorendorpjes.”

Komst van Knarrenhof blijft verre van zeker in Lisse

Sjaak Smakman

Lisse ■ Het blijft verre van zeker of in Lisse een zogeheten Knarrenhof komt. PvdA-raadslid Guus Mesman stond in de laatste commissie ruimte alleen in een poging om de komst ervan in het plan Grevelingen Zuid langs de Ruishornlaan veilig te stellen.

Dat past in het streven om mensen langer zelfstandig te laten wonen.

Het plan kreeg een enthousiast onthaal. Er bleek veel belangstelling bij de inwoners te zijn en de raad gaf het college opdracht om naar een geschikte plek te zoeken en dan aan de slag te gaan om een Knarrenhof te verwezenlijken, samen met de landelijke stichting Knarrenhof en belangstellende inwoners.

Grevelingen Zuid – de strook vanaf Jongencentrum De Greef tot aan het IKC langs de Ruishornlaan – is volgens het college de enige mogelijke plek, omdat de grond daar van de gemeente is. Het college wil een

Knarrenhof wel als optie meenemen in het eind dit jaar te presenteren voor wat er kan komen, maar meer ook niet. Het college wil ook uitre-

PvdA: college negeert helder raadsbesluit

kenen hoeveel de grond opbrengt als je daar een complex van vijf verdiepingen met ruim zestig appartementen neerzet, in plaats van een

Knarrenhof met pakweg de helft van dat aantal woningen.

Mesman vindt dat het college een helder raadsbesluit gewoon negeert en zich onnodig werk op de hals haalt. „Het raadsbesluit is heel duidelijk en dit is de enige plek waar het kan. Dan moet je hier ook gewoon aan de slag”, aldus Mesman. Hij wilde opheldering van het college waarom dat het raadsbesluit niet gewoon uitvoert.

Zowel wethouder Jolanda Langeveld als haar collega Jeffrey van Haaster benadrukten dat een Knarrenhof als 'volwaardige optie' wordt meegenomen. Volgens het college

moet de raad eind dit jaar afwegen of die de maatschappelijke meerwaarde van een Knarrenhof groot genoeg vindt om genoeg te nemen met een lagere grondopbrengst. De gemeente Lisse kampt al jaren met grote financiële problemen en daar komt volgens de huidige vooruitzichten de komende jaren ook geen verandering in.

Mesman kreeg geen steun van andere partijen. Wel lieten D66 en VVD weten dat ze ervan uitgaan dat er een Knarrenhof langs de Ruishornlaan komt. CDA'er Gerrit Meland liet weten dat zijn partij afwacht waar het college mee komt.

WONINGBOUW Gemeenteraad Lisse vindt een beetje groen met wandelpad voldoende

Geen park maar hoogbouw voor jongeren aan de Greveling

Een duivels dilemma: openbaar groen aan het water van de Greveling of een flinke sprong voorwaarts voor jongerenhuisvesting. De Lisse-gemeenteraad kiest voor het laatste.

Ed Olivier

Lisse ■ Als de fracties van VVD en SPG/ChristenUnie hun motie voor de realisatie van een park op de plek van De Greef donderdagavond niet hadden ingetrokken, dan zou het voorstel door de andere partijen zijn weggevoerd.

Wethouder Jeffrey van Haaster (D66) wil het stedenbouwkundige plan voor de hele zuidkant van de Greveling – van De Greef tot en met de Pauluskerk – in december naar de gemeenteraad sturen. Hij deed de toezegging het plan voor die tijd nog even langs de groene meentlat te leggen. Op de plek van De Greef wordt gedacht aan hoogbouw, maar een beetje groen, een wandelpad en een zwembad aan het water zitten er misschien nog wel in. „Het is mij menens om hier serieuze werk van te maken”, aldus de wethouder. VVD-woordvoerder Martijn Tibboel nam hier uiteindelijk genoegen mee: „Liever een harde toezegging dan een verworpen motie.”

Het gebeurt in de politiek niet vaak dat de alternatieven eerder op tafel liggen dan het bouwplan, maar aan weerszijden van de Lissese Greveling is in het verleden wel meer mogelijk gebleken. De bouw van een knarrehof tussen het pand van roeivereniging Iris en de Don Bosch-school leek al rond te zijn, totdat het Lissese college het initiatiefvoorstel van de raad in een brief ineens ‘een



FOTO: HILCO KUIPERS

jongeren centrum De Greef, dat plaats moet maken voor starterswoningen.

variant’ noemde. De gemeenteraad kan straks in december kiezen uit drie mogelijkheden: een drielaags knarrehof met 32 appartementen, een vierlaags knarrehof met 40 woningen of een vijf-laagse massavariant met 65 appartementen. Daar woont Gus Mesman (PvdA), indiener van het initiatiefvoorstel zich in de raadscommissie flink over op. Hoezo variant; het voorstel voor een knarrehof wordt toch door de hele gemeenteraad ondersteund?

Op initiatief van televisiemaker Johan Overdeest kwam de VVD deze week met het voorstel om aan de andere kant van de roeivereniging, na de sloop van jongeren centrum De Greef geen woningen te bouwen aan het water, maar een park aan te leggen. De laatste kans om de Greveling nog een beetje toegankelijk te houden voor recreatie.

Wethouder Van Haaster wil dat best onderzoeken, maar dat betekent in elk geval een paar maanden

uitsstel van de woningbouwplannen. Uitsstel dat de coalitiepartijen D66, CDA en Nieuw Lisse zich met het oog op de verkiezingen in maart 2022 liever niet permitteren. Bovendien is 31 december de deadline om in aanmerking te komen voor een financiële bijdrage van maximaal 3 miljoen euro uit het provinciale stimuleringsfonds Vliegende Brigade Zuid-Holland, opgezet om bouwprojecten vlot te trekken.

Aan de andere kant van de Don

Boschool liggen de zaken wat gecompliceerder. De gemeente kan wel plannen maken voor woningbouw op de locatie van de Pauluskerk, maar dan zal de Protestantse Gemeente Lisse in wording eerst moeten besluiten om die kerkgebouw af te stoten en de fusiegemeente in de Grote Kerk op het Vierkant onder te brengen. Zo'n besluit wordt ook verwacht, maar tot nu toe wordt er maandelijks om en om in beide gebouwen gekerkt.



iratie", zei hij, dingen gewone te geven

s een be-
enthousi-
con. Val-
itiseerd
vrou-
dat 'de
s om
van
lat
tap

Knarrenhof in Gouda kende lange voorgeschiedenis



Clara en haar man John van Leeuwen brengen een toast uit op hun nieuwe onderkomen. **FOTOGRAFIE**

Sleuteloverdracht Het Groene Hof aanstaande

Na zeven jaar aanpassen van plannen en bouwvertragingen is Het Groene Hof aan de Oosthof in Gouda een realiteit. In dit 'Knarrenhof' wonen ouderen zelfstandig, maar ze kijken goed naar elkaar om. Vrijwel alle toekomstige bewoners namen gistermiddag alvast een kijkje bij hun nieuwe thuis. Eind dit jaar krijgen ze de sleutel.

Marc van Velzen
Gouda

Greetje Essenburg (79) woonde jarenlang in het Gooi, maar verhuist deze winter naar het gloednieuwe Knarrenhof in Gouda, een woonvorm waarbij ouderen zelfstandig wonen, maar wel klaarstaan voor elkaar. Op die manier doen de bewoners veel samen en verlenen in- en nodig mantelzorg. Het doel er- is dat ze zo plezierig oud wor- en zo lang mogelijk zelfstandig en blijven wonen.

Essenburg zal een van de 24 wo- betrekken in het apparte- complex aan de Oosthof. sten komen uit Gouda,

maar sommigen komen van ver, een van hen zelfs uit Friesland. Gemiddeld gezien is Essenburg een van de oudere bewoners. De meesten van hen zijn zestigers. Toegegeven, de Gooische zal haar oude woonplaats wel missen. „Maar straks woon ik in de buurt van twee broers en een zus, wat ik nu erg fijn vind”, vertelt ze. „Het zal mijn laatste woning worden. Het is ontzettend fijn dat hier bewoners zijn die ook naar je omkijken.”

„De meeste bewoners zijn in de zestig en hebben nog energie om in een nieuw huis en nieuwe burens te investeren”, legt procesregelaar Mannon Overdijk van Stichting Knarrenhof Nederland uit. „Als een van de bewoners later hulp nodig heeft, bieden de burens die. Denk aan ko-

Maar straks woon ik in de buurt van twee broers en een zus, wat ik nu erg fijn vind

– Greetje Essenburg

ken voor iemand wiens familielid overleden is of aan een gezamenlijke sportles tijdens de lockdown.”

De eerste ideeën voor een Knarrenhof in Gouda werden geopperd in 2014. De kap van karakteristieke bomen en protesten uit de wijk gooiden echter roet in het eten. Daarop kwamen nieuwe bouwtekeningen, dit keer met gestapelde appartementen, zodat er minder grond nodig is. „Alle bomen die ervoor gekapt werden, zijn inmiddels weer terug geplant”, weet Gouwenaar John van Leeuwen (69), die er dadelijk met zijn vrouw Clara gaat wonen.

Alle bewoners leerden elkaar al kennen in de afgelopen jaren, toen de bouwplannen meermaals aangepast of vertraagd werden. „We hebben al veel gezellige momenten samen gehad. Zelfs in coronatijd, alleen toen via Zoom”, zegt Marian Helmer (78).

Het Goudse Knarrenhof heeft drie woonlagen en is gebouwd in een U-vorm. Daartussenin verschijnt een binnentuin, die de bewoners nog aan het ontwerpen zijn.

GEMEENSCHAP

Alles woont door elkaar

Waar bij een regulier appartementencomplex mensen zich pas kunnen aanmelden na de bouw, is het bij een Knarrenhof andersom: de stichting stelt eerst een gemeenschap samen van gelijkgestemden en werkt daarna de woningen uit. Het Goudse Knarrenhof is de derde locatie in Nederland die wordt opgeleverd, na Zwolle en Harderberg.

Hoewel de bewoners gemiddeld in de zestig zijn, geldt er geen minimumleeftijd om deel te nemen. Volgens de stichting variëren de leeftijden van belangstellenden tussen de 20 en 90 jaar. Te denken valt ook aan samenstellingen van ouders met gehandicapte kinderen of families met verschillende generaties.

Ruimte voor opvang is er niet

Middelvroemen heeft geen andere mogelijkheid voor de opvang op de langere termijn van vooral Afghaanse vluchtelingen, zoals het kabinet dat ook deze gemeente in een brief heeft gevraagd.

Bert Woudenberg
Waddinxveen

„Wij hebben nu eenmaal geen groot leegstaand gebouw”, aldus burgemeester Evert-Jan Woudenberg. „We willen met het opvangen van vluchtelingen natuurlijk wel meedenken, maar we zien daar voor op dit moment geen mogelijkheden.”

In 2015 was er in het Goudse dorp alleen sprake van slechts in één werkende lokale crisisopvang voor kleine groepen met vluchtelingen uit Syrië afkomstige asielzoekers op de Dreef aan de Dreef.

„Dat is nu niet de verdere dank een positieve gr ding van de gemeente burgemeester tegen de dertig mogelijkheden die ren kost al snel een la ode om te realiseren. Waddinxveen had in 2003 aan de Zuid weg een asielzoek (azc) voor ongewone vluchtelingen. Di nu gebruikt voo in de nieuwbou angel.